

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาการรวมกลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์ จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ (1) บริบทของกลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์ (2) ปัจจัยในการคงอยู่ของกลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์ (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่มผู้ติดเชื้อ ซึ่งจากข้อมูลที่รวบรวมได้สามารถจำแนกผู้ติดเชื้อตามระดับความเข้มแข็งได้ 3 ระดับ คือ กลุ่มเข้มแข็งมาก กลุ่มเข้มแข็งปานกลาง กลุ่มเข้มแข็งน้อย ในจำนวนกลุ่มผู้ติดเชื้อจังหวัดลำปางที่นำมาศึกษา จำนวน 5 กลุ่ม มีกลุ่มที่มีคุณสมบัติเข้าข่ายเป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็งอยู่เพียง 1 กลุ่ม กลุ่มเข้มแข็งปานกลาง มีจำนวน 2 กลุ่ม และกลุ่มที่มีความเข้มแข็งน้อย 2 กลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยจะแยกกล่าวในรายละเอียดแต่ละประเด็นดังนี้

1. บริบทของกลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงบริบทของกลุ่มผู้ติดเชื้อ

กลุ่ม	ปี พ.ศ.	จำนวน ผู้ติดเชื้อ	ที่ตั้งกลุ่ม	งบ ประมาณ	กิจกรรม	กรรมการ
เพื่อน แก้ว	เริ่ม ก่อตั้ง เมื่อ ค.ศ. 2538	เริ่มแรกมี สมาชิก 100 กว่าคน ใน ช่วงแรกมี สมาชิกของ อำเภออื่น ๆ ด้วย ต่อมา สมาชิกได้ไป เข้ากลุ่มใน อำเภอหรือ	สถานที่ตั้งกลุ่มอยู่ ในโรงพยาบาล ศูนย์ลำปาง มีห้อง ทำกิจกรรมกลุ่ม 1 ห้อง สมาชิกอยู่ ในเขต อ.เมือง ยก เว้นตำบลบ้านคำ ที่เป็นสมาชิกกลุ่ม ดาวเหนือ สมาชิก อยู่ห่างไกลกัน	จากโรง พยาบาล ศูนย์ ลำปาง เครือข่าย ผู้ติดเชื้อ Jica (ประเทศ ญี่ปุ่น)	พบปะกลุ่ม เดือนละ 1 ครั้ง กิจกรรมเสริม อาชีพเป็นครั้ง ๆ เช่น การทำพรม เชิดทำ ทำพวง หรีด การบูร เย็บบ้าน ออกให้ความรู้ แก่นักเรียน	แต่งตั้งกรรมการ ทุก 1 ปี จากเดิม มีประธาน เลขานุการ เหรัญญิก ประชาสัมพันธ์ กรรมการต่อมา มีแค่ประธาน เลขานุการและ เหรัญญิก

ตาราง 2 (ต่อ)

กลุ่ม	ปี พ.ศ.	จำนวน ผู้ติดเชื้อ	ที่ตั้งกลุ่ม	งบ ประมาณ	กิจกรรม	กรรมการ
		ตำบลไถ่ บ้านปัจจุบันมี สมาชิกที่อยู่ ในเขต ประมาณ 30 กว่า คน	การเดินทางมาพบ กลุ่มค่อนข้าง สะดวกสามารถ เดินทางได้ รถมอเตอร์ไซด์ และรถประจำทาง แต่สมาชิกที่อยู่ไกล จะเสียค่าใช้จ่าย ในการเดินทางสูง		ปีละ 10 กว่า ครั้ง อบรม องค์รวม ปีละ 1 ครั้ง อบรม การเป็นวิทยากร การเขียน โครงการ	
แสง ตะวัน	เริ่ม จัดตั้ง เมื่อ พ.ศ. 2538	สมาชิกเริ่มก่อ ตั้งกลุ่ม ประมาณ 10 กว่าคน เคยมี สมาชิกมาก กว่า 50 กว่า คน ปัจจุบันมี 10 กว่าคน	สถานที่ตั้งกลุ่มอยู่ ในเขตโรงพยาบาล เสริมงาม เป็น อาคารไม้แยกออก มาจากตึก โรงพยาบาล สภาพภายในห้อง เต็มไปด้วยฝุ่น มีผลิตภัณฑ์ เช่น พวงหรีดเก่า ๆ แขวนข้างฝาผนัง ดอกไม้ประดิษฐ์ ของจดหมาย ในตู้โรงพยาบาล ตั้งแยกห่างจาก ชุมชน สภาพพื้นที่	สสจ. ลำปาง เครือข่าย ผู้ติดเชื้อ จังหวัด ลำปาง AIDS net กอง ทุนราชินี	พบปะกลุ่มเดือน ละ 1 ครั้ง กิจกรรมเสริม อาชีพ เช่น เพาะเห็ดฟาง ทอผ้า จักสาน ทอพรหมเช็ดเท้า ประดิษฐ์ดอกไม้ กระเป๋าลูกบิด สกรีนเสื้อ เลี้ยงปลา ปัจจุบันนี้ กิจกรรมเสริม อาชีพไม่มี วิทยากรใน โรงเรียน	เลือกประธาน กรรมการใหม่ เมื่อประธานตาย หรือลาออก สมาชิกร่วมกัน เลือก

ตาราง 2 (ต่อ)

กลุ่ม	ปี พ.ศ.	จำนวน ผู้ติดเชื้อ	ที่ตั้งกลุ่ม	งบ ประมาณ	กิจกรรม	กรรมการ
			อยู่บนเนินเขา สมาชิกที่อยู่ไกลสุด ประมาณ 10 กว่า กิโลเมตร		จัดสัมมนาเอดส์ ในหมู่บ้านที่มี ปัญหาเกี่ยวกับ โรคเอดส์ เยี่ยมบ้าน ได้ล้มเลิกไป	
เพื่อน ช่วย เพื่อน	ตั้ง กลุ่ม ในปี พ.ศ. 2538	สมาชิกเริ่มต้น ประมาณ 30 กว่า คน ปัจจุบันมี สมาชิก 10 กว่าคน	สถานที่ตั้งกลุ่มอยู่ ในสาธารณสุข อำเภอ เป็นอาคาร ตึกแยกออกมาจาก สำนักงาน การเดินทาง ค่อนข้างสะดวก	ยูนิเซฟ เทศบาล ตำบล งบ ประมาณ อุดหนุน จาก อำเภอ	พบปะกลุ่มเดือน ละ 1 ครั้ง เยี่ยมบ้าน โดยผู้ติดเชื้อ เยี่ยมผู้ติดเชื้อ เอง กิจกรรม เสริมอาชีพ เช่น ปลูกพืชสมุนไพร ทำสวน ดอกไม้ รณรงค์ ร่วมกับ เครือข่าย วิทยากรเกี่ยวกับ โรคเอดส์ วิทยากรเกี่ยวกับ โรคเอดส์ เวทีสัญจร	เลือกประธาน กรรมการใหม่ เมื่อประธานตาย หรือลาออก สมาชิกร่วมกัน โหวต

ตาราง 2 (ต่อ)

กลุ่ม	ปี	จำนวน	ที่ตั้งกลุ่ม	งบ	กิจกรรม	กรรมการ
	พ.ศ.	ผู้ติดต่อ		ประมาณ		
เกือ กุล	จัดตั้ง	สมาชิกเริ่มต้น	สถานที่ตั้งกลุ่ม	จากศูนย์	กิจกรรมพบปะ	แต่งตั้งเมื่อมีการ
	เมื่อ	ประมาณ	อยู่ในโรงพยาบาล	อำนวยความสะดวก	กลุ่ม วิทยากร	ตายหรือลาออก
	พ.ศ.	3 คน	สมาชิก	การดำเนินงาน	แก่นักเรียน ทุกปี	โดยการเสนอชื่อ
	2540	จะมีอยู่ในช่วง	เป็นอาคารตึก	ภัยเอดส์	กิจกรรมเสริม	แล้วยกมือไหวต
	ประ	10-18 คน	แยกออกมาจากตึก	ภาคเหนือ	อาชีพ เช่น	กัน
	มาณ		โรงพยาบาล มีห้อง	ตอนบน	ทำดอกไม้จันทน์	
	3 คน		ทำกิจกรรม 1 ห้อง	เครือข่าย	พรมเช็ดเท้า	
			โรงพยาบาลตั้งเป็น	ผู้ติดต่อ	การบูร กระเป๋า	
			ศูนย์กลาง	จังหวัด	ลูกปัด	
			ระหว่างตำบล	องค์กร	เยี่ยมบ้าน-	
ลาน ส้ม พันธ์	จัดตั้ง	ช่วงแรกมี	สถานที่ตั้งกลุ่ม	เอดส์เน็ต	พบปะกลุ่ม	มีตำแหน่ง
	เมื่อ	สมาชิก	อยู่ในโรงพยาบาล	เครือข่าย	เดือนละ 1 ครั้ง	ประธาน
	พ.ศ.	ประมาณ	เกาะคา มีห้องทำ	ผู้ติดต่อ	กิจกรรม	เลขานุการ
	2540	10 กว่าคน	กิจกรรม 1 ห้อง	จังหวัด	เยี่ยมบ้าน	เหรียญก
		เคยเพิ่มถึง	โรงพยาบาล	ลำปาง	กิจกรรมเสริม	กรรมการ
		ประมาณ	เกาะคาตั้งอยู่ใน	ที่ว่าการ	อาชีพ	แต่งตั้งทุกปี
		50 กว่าคน	เขตชุมชน สามารถ	อำเภอ	ทำประดิษฐ์	
	ปัจจุบันมี		เดินทางด้วย	มอportun	ดอกไม้ พวงหรีด	
		10 คน	รถมอเตอร์ไซด์และ	ให้บริษัท	บัตร ส.ค.ส.จาก	

ตาราง 2 (ต่อ)

กลุ่ม	ปี พ.ศ.	จำนวน ผู้ติดเชื้อ	ที่ตั้งกลุ่ม	งบประมาณ	กิจกรรม	กรรมการ
			รถโดยสาร	ต่าง ๆ	กระดาดษา	
			ประจำทาง	กองทุน	พรมเช็ดเท้า	
			สมาชิกที่อยู่แต่ละ	ชิปเมนู 5	ตะกร้าจาก	
			ตำบลสามารถ		กระดาดษา	
			เดินทางมา		สมุดโทรศัพท์	
			ค่อนข้างสะดวก		กิจกรรมรณรงค์	
					วัดเอดส์โรค	
					ร่วมกับอำเภอ	
					เกาะคาทุกวันที่	
					1 ธ.ค.ของทุกปี	

กลุ่มเข้มแข็งมาก

กลุ่มเข้มแข็งมากที่เลี้ยงกลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมได้เอง โดยมีบทบาทเป็นที่ปรึกษา ประสานงาน สมาชิกบริหารจัดการกลุ่มได้ ผู้นำมีความเสียสละ มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม มีองค์กรอื่นให้การช่วยเหลือในการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ ซึ่งได้แยกแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

1. ที่เลี้ยง

ที่เลี้ยงกลุ่มมีส่วนสำคัญในการให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมกลุ่มได้ด้วยตนเอง ที่เลี้ยงกลุ่มไม่ครอบงำหรือชี้นำมากเกินไปเปิดโอกาสให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมเอง มีบทบาทเป็นผู้ประสานงานและเป็นที่ปรึกษาเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิก

การจัดตั้งกลุ่มเกิดจากองค์กรภาครัฐและสถานที่ตั้งกลุ่มตั้งอยู่ในองค์กรของที่เลี้ยงกลุ่ม ทำให้ที่เลี้ยงกลุ่มได้รับการประสานงาน และเป็นศูนย์กลางในการรับ-ส่งข่าวสาร จากองค์กรต่าง ๆ เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ศูนย์อำนวยการด้านภัยเอดส์ภาคเหนือตอนบน กองโรคเอดส์ เครือข่ายผู้ติดเชื้อจังหวัด ศูนย์รณรงค์รณรงค์ องค์การเอกชน และองค์กรชุมชนอื่น ๆ ในระยะเริ่มต้นที่เลี้ยงเป็นผู้จัดตั้งกลุ่มตั้งวัตถุประสงค์ หาสมาชิกเข้ากลุ่ม ประชาสัมพันธ์กลุ่ม

กำหนดโครงสร้างกลุ่ม กำหนดกิจกรรมพบปะกลุ่ม กิจกรรมเสริมอาชีพ ให้ความช่วยเหลือทางด้าน ภาย ใจ เศรษฐกิจ และสังคม ทำให้สมาชิกไม่มียกเว้นส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม เป็นเพียง ผู้ปฏิบัติตาม ต่อมาสมาชิกได้เข้าร่วมอบรมการดูแลตนเองแบบองค์รวม ประชุมอบรมกับเครือข่าย ผู้ติดเชื้ และได้พบปะผู้ติดเชื้กลุ่มอื่น ๆ ทั้งในระดับอำเภอและจังหวัด เกิดการแลกเปลี่ยนและ ถ่ายทอดความรู้ทั้งในการดูแลตนเอง การเป็นสมาชิกกลุ่ม การทำกิจกรรมกลุ่ม ระหว่างสมาชิก ต่างกลุ่ม ต่อมาสมาชิกกลุ่มจึงเกิดการพัฒนาดตนเองขึ้น นอกจากนั้นพี่เลี้ยงกลุ่มได้เปิดโอกาสให้ ผู้ติดเชื้ได้ดำเนินกิจกรรมกลุ่มเองและได้ลดบทบาทตนเองเป็นที่ปรึกษา

บทบาทด้านการประสานงาน จากการที่พี่เลี้ยงกลุ่มอยู่ในองค์กรที่ได้รับการเชื่อถือ มีประสบการณ์ในการทำงาน ในการประสานงานจึงทำได้ด้วยความสะดวก และยังเพิ่มบทบาท การประสานงานแก่ผู้ติดเชื้ โดยในการประชุมหัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำชุมชน องค์การบริหาร ส่วนตำบล พี่เลี้ยงกลุ่มได้แนะนำกลุ่มผู้ติดเชื้ในที่ประชุมให้รู้จัก และถ้ามีกิจกรรมกลุ่ม หรือการ จำหน่ายสินค้ากลุ่ม ประธานและกรรมการกลุ่มจะไปประชาสัมพันธ์และประสานงานด้วยตนเองได้ เช่น ผู้ติดเชื้จะจำหน่ายโคมไฟฟ้เป้ง ประธานและกรรมการจะไปประชาสัมพันธ์ที่ประชุมอำเภอ ก่อน แล้วนำโคมไฟฟ้เป้งไปจำหน่ายตามสถานที่ราชการด้วยตนเองอีกครั้ง และได้รับการสนับสนุน เป็นอย่างดี

ด้านการเสริมสร้างศักยภาพของสมาชิกในการทำโครงการต่าง ๆ ในระยะแรก เขียนโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรต่าง ๆ ด้วยตนเอง ต่อมาในปี พ.ศ.2542 ผู้ติดเชื้ได้รับการอบรมการเขียนโครงการจากเครือข่ายผู้ติดเชื้ซึ่งเป็นองค์กรเอกชน หลังการได้รับ การอบรมผู้ติดเชื้ได้ทราบจากการประชุมเครือข่ายผู้ติดเชื้ว่ามีทุนจากกองทุนยูนิเซฟ จึงได้เริ่ม การเขียนโครงการของบประมาณ การทำกิจกรรมพบปะกลุ่ม เยี่ยมบ้าน โดยพี่เลี้ยงให้การ สนับสนุนและให้คำปรึกษาแนะนำ กองทุนยูนิเซฟได้ให้การยอมรับผู้ติดเชื้และให้การสนับสนุน งบประมาณ 15,000 บาท หลังจากได้รับงบประมาณประธานได้ทำรายงานผลการดำเนินกิจกรรม ทุก 6 เดือน ด้วยตนเอง นอกจากนั้นประธานและกรรมการยังได้เขียนโครงการขอสนับสนุนจาก กองทุนบุญชู อีก 10,000 บาท

2. การดำเนินงานในกลุ่ม

กลุ่มผู้ติดเชื้กลุ่มนี้มีการดำเนินงานอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการ ซึ่งการปฏิบัติ หน้าที่มิได้เคร่งครัดตามระเบียบแบบแผนมากนัก จะอยู่ในรูปของการปรึกษาหารือ ช่วยเหลือกัน ช่วยกันคิดวางแผน ยอมรับความคิดเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า และไม่เข้มงวดว่าต้อง ปฏิบัติตรงตามตำแหน่งตลอด ในกรณีที่ต้องพิจารณาเรื่องเร่งด่วนแต่ไม่มีผลกระทบต่อประโยชน์

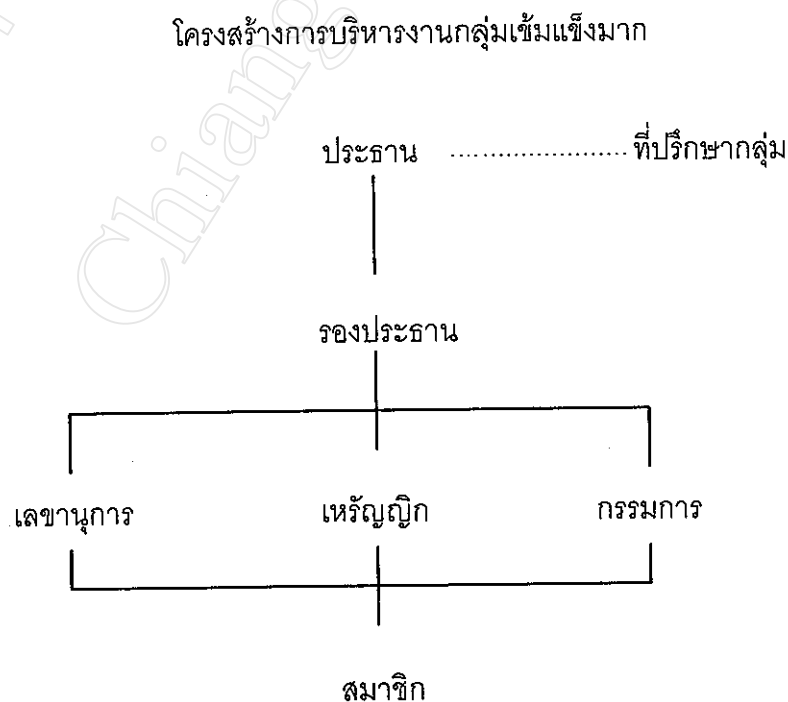
ของสมาชิกที่เลี้ยงจะดำเนินการตัดสินใจเอง ในกรณีที่กรรมการคนใดคนหนึ่งเจ็บป่วยหรือติดภารกิจอื่น กรรมการที่เหลืออยู่จะช่วยกันปฏิบัติงาน เช่น เหมัญญิกเจ็บป่วยประธานและเลขานุการจะจัดทำบัญชีรับ-รายจ่ายแทน นอกจากนั้นประธานสามารถทำงานในหลายหน้าที่ เช่น ไปเข้าร่วมประชุมกับองค์กรอื่น ๆ ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เขียนโครงการร่วมกับกรรมการและสมาชิก

การบริหารจัดการภายในกลุ่ม

กลุ่มผู้ติดเชื้อที่มีความเข้มแข็งนี้มีโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ชัดเจน แต่การปฏิบัติงานแต่ละตำแหน่งสมาชิกได้ช่วยเหลือกัน มีการตั้งกฎกติการ่วมกันระหว่างสมาชิกและปรับกฎให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ด้านการเงินมีการควบคุมตรวจสอบระหว่างสมาชิกด้วยกัน ส่วนในการตัดสินใจของกลุ่มสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมแล้วแต่เรื่องที่ต้องพิจารณาตัดสินใจร่วมกันมีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ด้านโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ โดยโครงสร้างของกลุ่มประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหมัญญิกและกรรมการ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นที่ปรึกษากลุ่ม ดังในแผนภาพ 6

แผนภาพ 6 แสดงโครงสร้างการบริหารงานกลุ่มเข้มแข็งมาก

กรรมการแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่ตามตำแหน่งคือ ประธานเป็นผู้นำการประชุม ประสานงานกับพี่เลี้ยง ซึ่งการปฏิบัติงานประธานมีความสามารถปฏิบัติงานแทนหรือให้คำแนะนำปรึกษาแก่กรรมการแต่ละตำแหน่งได้ รองประธาน ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือประธาน ถ้าประธานไม่อยู่รองประธานดำเนินการประชุมได้ เนื่องจากเคยดำรงตำแหน่งประธานมาก่อน สมาชิกให้การยอมรับ เลขานุการคอยบันทึกการประชุมเวลาประชุมกลุ่มเพื่อเป็นหลักฐานการประชุมกลุ่ม เสร็จญ่จัดทำบัญชีรับจ่าย สมาชิกที่เหลือเป็นกรรมการกลุ่ม ซึ่งการจัดสมาชิกที่เหลือเป็นกรรมการจะทำให้สมาชิกทุกคนรับผิดชอบการทำงานโดยไม่คิดว่าตนเองไม่มีบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม ไม่ต้องรับผิดชอบกิจกรรมกลุ่มเพียงเพื่อมาเข้าร่วมประชุมแต่ละครั้งก็พอเพียง กลุ่มผู้ติดเชื้อมีเคยปฏิบัติหน้าที่ตามโครงสร้างและระเบียบดังเช่นองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานจึงเรียนรู้ไปตามระยะเวลาของการตั้งกลุ่ม เช่น ในระยะแรกประธานไม่สามารถดำเนินการประชุมได้ทั้งหมด พี่เลี้ยงเข้ามาดำเนินการร่วมแต่บทบาทที่ได้รับทำให้เกิดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองขึ้นจนสามารถดำเนินการประชุมด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่และสมาชิกให้การยอมรับ

สมาชิกมีการตั้งกฎ กติการ่วมกันหลังการจัดตั้งกลุ่มได้สักระยะสมาชิกมาอยู่ร่วมกันมากขึ้น สมาชิกมีทั้งร่วมกิจกรรมกลุ่มและไม่ร่วมกิจกรรมกลุ่ม บางคนมาร่วมกิจกรรมตอนรับทุนทำให้สมาชิกที่ปฏิบัติงานกลุ่มและตัวแทนกลุ่มที่ไปร่วมประชุมกับกลุ่มอื่น ๆ ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กลุ่ม ได้ร่วมกันตั้งกฎของกลุ่มขึ้นมาโดยมีกฎ ถ้าสมาชิกขาดการประชุม เกิน 3 ครั้ง จะไม่ได้รับการช่วยเหลือใด ๆ จนกว่าจะมาประชุมครบ 3 ครั้ง กฎนี้ได้ใช้ไประยะหนึ่งแล้วสมาชิกเจ็บป่วยสมาชิกไม่สามารถปฏิบัติได้กฎข้อนี้จึงงดไป ส่วนกติกาของกลุ่มจะมีในการทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น กิจกรรมพบปะกลุ่ม มีการประชุมระยะเวลาครึ่งวันถึงหนึ่งวัน สมาชิกได้ตกลงกันว่าถ้าครั้งใดเลี้ยงอาหารกลางวันแล้วจะไม่ได้ค่ารถ ถ้าจ่ายค่ารถจะไม่ได้อาหารกลางวัน จากการที่สมาชิกได้ตั้งกฎกติกาขึ้นมาทำให้ปฏิบัติตามแนวทางเดียวกันไม่เกิดการขัดแย้งภายในกลุ่ม

ในการตัดสินใจของกลุ่มมีทั้งการตัดสินใจที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมเป็นมติกลุ่ม และการตัดสินใจโดยประธานและพี่เลี้ยง การตัดสินใจที่สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เช่น การพิจารณาให้ทุนของกองทุนชิปเมนู 5 มีหลายกองทุน เช่น ทุนการศึกษา กองทุนนม กองทุนอาชีพ กองทุนฉุกเฉิน ซึ่งก่อนการพิจารณาให้ทุนสมาชิกมีการตกลงกันว่าทุนไม่ควรให้ซ้ำซ้อนกันต่อ 1 ครอบครัว แต่ถ้ากรณีนี้ผู้ติดเชื้อมี 2 คน มีคุณสมบัติในการรับทุนใกล้เคียงกัน ประธานและพี่เลี้ยงจะร่วมกันตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลอื่นประกอบ เช่น ในช่วงก่อนหน้านั้นสมาชิกเคยได้รับทุนอื่น ๆ มาก่อนบ้าง หรือภาระรับผิดชอบในครอบครัว ในการตัดสินใจต่าง ๆ ถ้าสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาจะให้ความขัดแย้งลดลง

การวางแผนการจัดการในกลุ่ม มีทั้งระยะยาวและระยะสั้นตามเป้าหมายและกิจกรรม

การวางแผนในระยะยาว เช่น เพื่อติดตามการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ให้สมาชิกได้มาพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ให้กำลังใจกันและกัน ติดตามข่าวสารโรคเอดส์ จึงมีการพบปะกลุ่มเดือนละ 1 ครั้ง

ส่วนการวางแผนระยะสั้นมักเป็นการวางแผนในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ด้านการวางแผนการดำเนินกิจกรรม มีการเลือกกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ การปฏิบัติกิจกรรม และประเมินผลกิจกรรม ในการทำกิจกรรมใด ๆ สมาชิกจะเลือกทำกิจกรรมที่ถนัดและเหมาะกับตนเอง ไม่ทำให้เกิดโรคภาวะแทรกซ้อนได้ง่าย เช่น ไม่ยกน้ำหนัก ซึ่งมีผลทำให้เกิดอาการคันตามตัว สมาชิกก็จะงดกิจกรรมนี้ การปฏิบัติกิจกรรมจะกำหนดเวลา บุคคล และสถานที่ในการทำกิจกรรม เช่น การพบปะกลุ่ม มีการตกลงปรึกษารื้อระหว่างสมาชิกกับพี่เลี้ยงโดยให้เกิดความสะดวกแก่สมาชิก จากเดิมประชุมเต็มวัน แต่ถ้ากิจกรรมไม่มากจะปรับลดลงครึ่งวัน การประเมินผลกิจกรรม เช่น การปลูกพืชสมุนไพร แล้วจำหน่ายต่อไม่ได้ สมาชิกจะร่วมกันพิจารณาถึงกิจกรรมนั้น แล้ววางแผนการทำกิจกรรมที่คาดว่าจะจำหน่ายต่อไป ในการประเมินผลกิจกรรมจะไม่เป็นทางการ เป็นการพูดคุยปรึกษารื้อระหว่างสมาชิกในกลุ่มและพี่เลี้ยงในการดำเนินกิจกรรมต่อหรือไม่ การวางแผนการสะสมทุนในกลุ่ม เพื่อเป็นทุนสำรองในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในการทำกิจกรรมเสริมอาชีพ เช่น การทำโคมไฟเย็บ สมาชิกจะบริหารจัดการกันเอง ภายในเงินงบประมาณ 3,500 บาท โดยสมาชิกที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ “ศรี” เป็นผู้สอน “ประสงค์” จัดซื้ออุปกรณ์ “เพ็ญจันทร์” ทำบัญชีควบคุมรายรับ – รายจ่าย สมาชิกที่สนใจและมีความถนัดจะมาร่วมกันทำที่ทำการกลุ่ม จัดสมาชิกออกจำหน่ายโคมไฟตามที่ตั้งต่าง ๆ เช่น ตลาด สถานที่ราชการ พี่เลี้ยงประชาสัมพันธ์การจำหน่าย โคมไฟ ในการประชุมที่ว่าการอำเภอ จากการที่สมาชิกมาทำโคมไฟ จะเลี้ยงอาหารกลางวันฟรี ถ้าไรที่ได้จากการขายจะนำเข้ากลุ่มเป็นทุนบริหารต่อไป

ในการทำกิจกรรมเสริมอาชีพต่าง ๆ แม้จะมีการวางแผนในการสะสมทุนกิจกรรมกลุ่มไม่สามารถทำกำไร ให้กับกลุ่มได้มากมายบางครั้งไม่คุ้มกับการลงทุน เช่น การทำกิจกรรมสมาชิกมาร่วมกันปลูกสมุนไพร อาจจะมาร่วมมากบ้างน้อยบ้างตามความสมัครใจในช่วงแรกสามารถจำหน่ายได้ดี แต่ระยะหลังไม่สามารถหาตลาดรองรับได้ กิจกรรมนั้นต้องงดไปแต่ทุกคนคิดว่าหากได้มาพบปะกันพูดคุยกันแล้วก่อให้เกิดกำลังใจ ถึงแม้ไม่ได้กำไรแต่ผู้ติดเชือก็ได้ “ทุน” ทางใจ

ด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม มีการติดต่อกันโดยการจัดประชุมที่แจ่มแจ้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและหาข้อสรุปร่วมกัน พบปะกลุ่มเดือน ละ 1 ครั้ง การกระจายข้อมูลในกลุ่มย่อย หรือก่อนการประชุมครั้งต่อไปมีเรื่องต้องพิจารณาและแจ้งให้สมาชิกทราบประธานจะเดินทางไปเยี่ยมบ้านหรือให้สมาชิกที่อยู่ใกล้กันช่วยกระจายข่าว เช่น การประชาสัมพันธ์การรักษาโรคเอดส์ด้วยยาต้านไวรัสเอดส์

การควบคุมรายรับ-รายจ่ายกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่มมีการควบคุมรายรับ-รายจ่ายกลุ่มด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบซึ่งกันและกันได้ โดยที่มีใช้เป็นการดูแลของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น โดยนำเงินฝากธนาคารไว้และมีการมอบหมายหน้าที่โดยเหรียญกษาปณ์รับจ่าย ผู้มีสิทธิ์ถอนเงินจากบัญชีธนาคารได้คือประธาน กรรมการ พี่เลี้ยงรวม 3 คน ประธานและกรรมการเก็บรักษาสมุดบัญชีไว้ และพี่เลี้ยงซึ่งเป็นคนซื่อสัตย์และสมาชิกไว้วางใจ เก็บเงินสดบางส่วนไว้ใช้ในกิจกรรม ซึ่งเดิมประธานเป็นผู้เก็บเงินสดแต่ก็ไม่สะดวกในการใช้เพราะประธานไม่ได้อยู่ที่ทำการกลุ่มตลอด จึงเปลี่ยนให้พี่เลี้ยงเป็นผู้เก็บเงินสด และเหรียญกรายงานการเงินในที่ประชุมเป็นครั้ง ๆ ไป จากการควบคุมการเงินนี้ ทำให้ไม่มีปัญหาหรือป้องกันการเกิดปัญหาไว้ก่อน

การจัดสรรสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประชุม อบรมหรือเป็นวิทยากรจะจัดสรรสมาชิกที่เหมาะสมกับกิจกรรม กลุ่มผู้ติดเชื้อมีการติดต่อประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ จึงได้รับเชิญเข้าร่วมการประชุมอบรมอย่างสม่ำเสมอ ในการพิจารณาผู้เข้าร่วมประชุมสมาชิก เลือกคนที่มีความรู้เกี่ยวกับกลุ่มสามารถนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มและนำข้อมูลข่าวสารมาถ่ายทอดแก่สมาชิกในกลุ่มได้ ส่วนสมาชิกเข้ารับการอบรมจะพิจารณาสมาชิกที่ไม่ผ่านการอบรมมาก่อนหรือถ้าเคยรับการอบรมกันแล้วทุกคนก็จะพิจารณาอบรมซ้ำได้ โดยสมาชิกร่วมกันพิจารณาตามความเหมาะสม

ในการเข้าร่วมเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับโรคเอดส์แก่เยาวชน เจ้าหน้าที่ อาสาสมัครสาธารณสุข เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล จะจัดสรรสมาชิกที่มีทักษะในการพูดถ่ายทอดได้บรรยายซึ่งมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมประชุมในที่ต่าง ๆ

ความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

สมาชิกมีปัญหาคล้ายกัน มารวมตัวกันเพื่อร่วมสร้างกำลังใจแก่กันและกัน เกิดความเห็นอก เห็นใจ เอื้ออาทรกันในการดำเนินกิจกรรม สมาชิกจะพูดคุยกันอย่างฉันทิเพื่อน และแสดงความคิดเห็นได้ ประธานยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก แต่ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นต้องมีการกระตุ้นเสมอ ในการลงมติจะใช้เสียงส่วนใหญ่ องค์กรพี่เลี้ยงไม่เข้มงวดกับกลุ่มมากเกินไป เช่น การดำเนินกิจกรรมกลุ่มของผู้ติดเชื้อเอง อาจมีการตัดสินใจของกลุ่ม ผิดถูกบ้างพี่เลี้ยงก็ไม่ว่าอะไร ถือว่าเป็นการตัดสินใจของกลุ่ม

ในการประชุมกลุ่ม สมาชิกมีโอกาสแสดงความคิดเห็น แต่ไม่ค่อยจะแสดงความคิดเห็น นอกจากการนำเสนอที่นั้นไม่สอดคล้องกัน จึงจะแสดงความคิดเห็น สมาชิกยอมรับความคิดเห็นระหว่างกัน ผู้นำไม่ใช้อำนาจในการสั่งการ จะถามความคิดเห็นของสมาชิกก่อน ความสัมพันธ์ระหว่างพี่เลี้ยง สมาชิกให้การยอมรับพี่เลี้ยงและจากประสบการณ์ของพี่เลี้ยงช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนกัน เช่น ในการเยี่ยมบ้าน สมาชิกต้องการได้รับคำตอบแทนในการเยี่ยม โดยผู้เยี่ยมได้ 50 บาท และผู้ถูกเยี่ยมได้ค่าของเยี่ยม 50 บาท แต่พี่เลี้ยงให้ความเห็นว่าการให้ค่าของเยี่ยม เหมือนกับการสร้างเงื่อนไขว่าการเยี่ยมต้องได้รับคำตอบแทน และให้การช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์ สมาชิกกลุ่มคิดว่าควรจะให้ช่วยเหลือคนที่เป็นสมาชิกกลุ่มเท่านั้น แต่พี่เลี้ยงได้ตัดสินใจให้การช่วยเหลืออย่างทั่วถึงมากกว่าให้เฉพาะสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งการให้ทุนหรือการไปเยี่ยม นั้น จะก่อให้เกิดผลดีต่อผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ว่ายังมีคนเอาใจใส่เขา ซึ่งกลุ่มก็ปฏิบัติตาม และสมาชิกกลุ่มบางคนไม่เห็นด้วย การใช้อำนาจสั่งการของพี่เลี้ยงถ้าก่อให้เกิดประโยชน์ ส่วนรวมก็จะไม่เกิดความขัดแย้งภายในกลุ่ม

ผู้นำกลุ่ม

กลุ่มมีประธานที่เสียสละ อุทิศตัวเพื่อกลุ่มมีความยุติธรรมไม่ใช้อำนาจเด็ดขาด อะลุ่มอะล่วยดังจะเห็นได้จาก

ประธานกลุ่มได้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกกลุ่มที่ให้ความไว้วางใจ สมาชิกจะเลือกผู้นำกลุ่มที่มีคุณสมบัติ เสียสละ สามารถทำงานกลุ่มได้เต็มที่ ติดต่อบริษัทงานกับพี่เลี้ยง และสมาชิกกลุ่มที่อยู่ห่างไกลได้ มีสุขภาพดีสามารถเดินทางไปประชุมอบรมในที่ต่าง ๆ ได้ถ่ายทอดการประชุมที่ได้รับจากการประชุมเครือข่ายผู้ติดเชื้อได้ โดยเฉพาะแนวทางการรักษาโรคเอดส์ ผู้นำกลุ่มคนปัจจุบันได้รับการคัดเลือกแทนผู้นำคนก่อนเพราะ ผู้นำคนก่อนได้รับเลือกเป็นประธานเครือข่ายผู้ติดเชื้อ จึงลาออกจากตำแหน่งประธาน แต่สมาชิกส่วนใหญ่ยังให้ความเชื่อถือไว้วางใจ เพราะมีความซื่อสัตย์ ตั้งใจในการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ดี รับผิดชอบต่อตนเอง ให้ดำรงตำแหน่งรองประธาน ดังนั้นในการคิดวางแผน ตัดสินใจ ประธานและรองประธานจะมีบทบาทใกล้เคียงกัน โดยไม่เกิดความขัดแย้งกัน นอกจากนั้นรองประธานยังเป็นที่ปรึกษาให้กับกลุ่มในบางกิจกรรม เช่น การเขียนโครงการ

ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้นำสามารถตัดสินใจโดยใช้ความคิดเห็นของกลุ่ม เช่น การทำโคมไฟเียเป็งมีสมาชิกเสนอแนวคิดทำโคมไฟจำหน่าย ผู้นำได้ตัดสินใจวางแผนร่วมกับสมาชิกกลุ่ม แล้วนำเสนอกับพี่เลี้ยง และให้พี่เลี้ยงช่วยจำหน่ายด้วยการประชาสัมพันธ์ในที่ประชุม ที่ว่าการอำเภอ ผู้นำมีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง เช่น การจัดสรรทุน กองทุนชิบเมนู 5 มีเกณฑ์

การให้ทุนที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน เช่น ถ้าได้กองทุนอาชีพแล้วจะไม่ได้รับทุนการศึกษาอีก ไม่จัดสรรให้เฉพาะตนเองหรือกรรมการ ให้พี่เลี้ยงบอกว่า “ตอนจัดทุน กองทุนชิปเมนู 5 ผู้นำไม่ให้เฉพาะตนเองและกรรมการทั้งที่มีโอกาสจะพิจารณาตามความจำเป็น และยากจนจริง ๆ” มีความเสียสละ มีเวลาให้กับกลุ่มอย่างเต็มที่ ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ตอบแทนมากเกินไป เช่น การไปประชุมในต่างจังหวัดหรือต่างอำเภอบางแห่งจะไม่มีค่าตอบแทนให้ แต่ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ หรือการเดินทางไปประสานงานกับสมาชิกต่างตำบล ประธานก็ไม่เรียกร้องค่าประสานงานจากกลุ่ม ไม่ใช่อำนาจเด็ดขาด มีการใกล้ชิด ไม่ใช่อำนาจในการตัดสินใจเองจะให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นก่อนและเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแล้วให้เสียงส่วนใหญ่ตัดสินใจ เช่น การทำโคมไฟ ซึ่งทำด้วยกระดาสา และกระดาสว่าว สมาชิกส่วนหนึ่งจะขายราคา 15 บาท เพราะกระดาสาราคาแพง ส่วนหนึ่งจะขายราคา 10 บาท เพราะกระดาสว่าวราคาถูกกว่า อีกส่วนหนึ่งบอกว่าให้ทำละกันราคาต้นทุนจะได้ไม่สูงเกินไป คือใช้ทั้งกระดาสาและกระดาสว่าวสลับซ้อนกัน ถ้าใช้กระดาสาหมดโคมไฟจะทึบไม่สวยเหมือนกระดาสว่าว แต่ถ้าใช้กระดาสาจะเขียนตกแต่งได้ ซึ่งส่วนใหญ่เห็นด้วยกันแบบที่ 3 จึงตกลงตามเสียงส่วนใหญ่

งบประมาณ

การดำเนินกิจกรรมกลุ่มต้องอาศัยงบประมาณ กิจกรรมต่าง ๆ จึงจะดำเนินได้ด้วยดี งบประมาณที่ได้รับจากภายนอก เช่น องค์กรภาครัฐ องค์กรเอกชน และงบประมาณที่ได้รับจากภายในจากการสะสมทุนของกลุ่ม

1. งบประมาณที่ได้รับจากภายนอกจากองค์กรภาครัฐและองค์กรเอกชนมีลักษณะกำหนดกิจกรรมให้ปฏิบัติตามงบประมาณ กองทุนชิปเมนู 5 ให้ 4 กองทุนมี กองทุนนม กองทุนการศึกษา กองทุนฉุกเฉิน กองทุนอาชีพ

2. กลุ่มคิดวางแผนการทำกิจกรรมแล้วนำเสนอโครงการขอรับงบประมาณ กิจกรรมที่กลุ่มวางแผนขึ้น แล้วของบประมาณจากยูนิเซฟ

3. ให้งบประมาณก่อนแล้วสมาชิกวางแผนการทำกิจกรรมหลังจากได้รับงบประมาณ กองทุนเอดส์อำเภอ ซึ่งให้งบประมาณก่อนแล้วสมาชิกวางแผนการทำกิจกรรมหลังได้รับงบประมาณโดยทำโคมไฟเย็บ

งบประมาณที่ได้รับจากภายในจากการสะสมทุนของกลุ่ม สมาชิกทำกิจกรรมเสริมอาชีพแล้วนำเอาสินค้ามาจำหน่าย ในระยะแรกจำหน่ายได้ดีแต่เมื่อดำเนินการได้สักระยะตลาดรองรับไม่ได้ก็จะหยุดกิจกรรมนั้นไป บางครั้งขาดทุนเงินลงทุนร่อยหรอ

ดังนั้นการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมเสริมอาชีพต่าง ๆ จึงไม่เกิดการสะสมทุน กลุ่มได้มีความพยายามแต่ไม่สำเร็จ ประกอบกับงบประมาณต่าง ๆ ที่ได้มาไม่ต้องใช้คืน สมาชิกจึงไม่คำนึงถึงขาดทุน กำไรมากนัkdังนั้นจึงยังต้องพึ่งกองทุนจากองค์กรภายนอก

กิจกรรม

สมาชิกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มแตกต่างกัน ประธานกรรมการและพี่เลี้ยงมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ส่วนสมาชิกร่วมแสดงความคิดเห็นในบางครั้ง ส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติ พี่เลี้ยงจะมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ติดตามประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ การประเมินผลจะกระทำหลังการปฏิบัติกิจกรรม โดยพี่เลี้ยง ประธาน และความคิดเห็นของสมาชิก นอกจากนั้นสมาชิกยังร่วมกันปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้วย

กิจกรรมที่กลุ่มได้ดำเนินมานั้นมีกิจกรรมทั้งที่เป็นสวัสดิการต่อผู้ติดเชื้อและกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม

กิจกรรมที่เป็นสวัสดิการต่อผู้ติดเชื้อเอง

1. กิจกรรมพบปะกลุ่มเดือนละ 1 ครั้งเป็นกิจกรรมที่มีสม่าเสมอ สมาชิกมาเข้าร่วมประชุมครั้งละ 10 กว่าคน จากจำนวนสมาชิกทั้งหมด 20 กว่าคน กิจกรรมพบปะกลุ่มเป็นกิจกรรมที่สมาชิกทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม สมาชิกจะขาดการประชุมเมื่อเจ็บป่วยหรือมีกิจธุระจำเป็น
2. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิกกลุ่ม เช่น ความก้าวหน้าในการรักษาโรคเอดส์ การให้ความช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์
3. การจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิก เช่น การใช้สมุนไพร หรือสมาชิกเข้าร่วมรับการอบรมการดูแลตนเองแบบองค์รวมร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ
4. กิจกรรมเสริมอาชีพเป็นกิจกรรมที่สมาชิกส่วนใหญ่ต้องการ เพราะไม่สามารถทำงานหนักได้ เนื่องจากภาวะเจ็บป่วยจึงมีทั้งกิจกรรมที่ได้รับการฝึกอบรม และกิจกรรมที่สมาชิกกลุ่มคิดขึ้นเอง

กิจกรรมที่ได้รับการฝึกอบรม สมาชิกจะส่งตัวแทนเข้าร่วมการฝึกอบรม เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้จากยางพารา การสกรีนเสื้อ การประดิษฐ์ดอกไม้งานศพ การทำการบูร เมื่อผู้ติดเชื้อได้รับการฝึกอบรมแล้ว ถ้ามีสมาชิกในกลุ่มให้ความสนใจจะมีการฝึกทำในกลุ่ม เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้งานศพ เมื่อผู้ติดเชื้อทำได้ระยะหนึ่งพบว่าสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มแม่บ้านได้ทำจำหน่ายเหมือนกัน จึงเกิดภาวะล้นตลาดกิจกรรมนี้จึงงดไป

กิจกรรมเสริมอาชีพที่สมาชิกคิดวางแผนขึ้นเอง เช่น การปลูกพืชสมุนไพร การทำ โคมไฟเย็บกระดาษ สมาชิกจะเลือกทำกิจกรรมที่ตนเองถนัดและสนใจ โดยสมาชิกเดินทางมาที่ทำการ กลุ่ม กิจกรรมที่ไม่สามารถจำหน่ายต่อไปได้จึงต้องงด จากประสบการณ์การทำกิจกรรมเสริมอาชีพ ทำให้ผู้ติดเชื้อปรับรูปแบบโดยการทำกิจกรรมที่จำหน่ายได้ตามช่วงเทศกาลหรือมีระยะเวลา จำหน่าย ด้วยการทำโคมไฟเย็บกระดาษให้พี่เลี้ยงประชาสัมพันธ์สินค้าในการประชุม หัวหน้า ส่วนราชการระดับอำเภอ โรงพยาบาล สถานีอนามัย

กิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวมในการทำกิจกรรมในชุมชน

1. วิทยากรบรรยายโรคเอดส์ โดยสมาชิกได้ส่งเสริมกันและกัน ในการแสดงออก ด้านการพูด และสลับผู้บรรยายมาให้ซ้ำกันในแต่ละปี เพื่อเป็นการฝึกให้ผู้ติดเชื้อมีทักษะในการพูด โดยมีพี่เลี้ยงเป็นที่ปรึกษา

2. ร่วมเดินรณรงค์วันเอดส์โลก ในวันที่ 1 ธันวาคมของทุกปี โดยสมาชิกร่วมกับ ส่วนราชการต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาล สาธารณสุขอำเภอ ที่ว่าการอำเภอ

3. ร่วมกับกลุ่มผู้ติดเชื้อในระดับตำบล จัดเวทีสัญจรเอดส์ เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่อง เอดส์ในชุมชน

มีกิจกรรม กิจกรรมวันพบปะกลุ่มประธานจะเป็นผู้ประสานข่าวสารกับพี่เลี้ยง และ นำข่าวสารจากการเข้าร่วมประชุมเครือข่ายผู้ติดเชื้อมานำเสนอการประชุม เช่น การทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมเสริมอาชีพ กิจกรรมในวันพบปะกลุ่ม ปรึกษาหารือร่วมกันในการทำกิจกรรมก่อนลง มติการทำกิจกรรมนั้น ๆ หลังจากนั้นจะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบให้แก่สมาชิก

ในการประชุมกลุ่ม พี่เลี้ยงไม่เข้าร่วมประชุมทุกครั้งหรือตลอดการประชุม สมาชิกจะ ดำเนินการประชุมเองพี่เลี้ยงจะเข้าร่วมประชุมเมื่อมีข่าวสารความรู้วิชาการเอดส์ หรือมีการ พิจารณาให้งบประมาณทุนแก่สมาชิก เช่น กองทุนชิปเมนู 5 ซึ่งต้องอาศัยความคิดเห็น การตัดสินใจ ข้อมูลของผู้ติดเชื้อจากหลายฝ่ายร่วมกันพิจารณา

3. การได้รับการสนับสนุนจากองค์กรอื่น เช่น เครือข่ายผู้ติดเชื้อ

การให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ติดเชื้อต่าง ๆ เป็นการให้การสนับสนุนช่วยเหลือในด้าน พัฒนาศักยภาพของผู้ติดเชื้อ และพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม

ด้านการพัฒนาผู้ติดเชื้อ เครือข่ายผู้ติดเชื้อได้จัดอบรมการเขียนโครงการแก่ผู้ติดเชื้อ และได้จัดการอบรมอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งผู้ติดเชื้อเข้าใจ มั่นใจ และสามารถเขียนโครงการได้เอง ได้อบรมการเป็นวิทยากรแก่ผู้ติดเชื้อ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการบรรยายโรคเอดส์ และนำเสนอ การประชุม ตลอดจนกล้าแสดงความคิดเห็นในกลุ่มมากขึ้น จัดอบรมวิธีการเยี่ยมบ้าน และเทคนิค

การให้คำปรึกษา นอกจากนั้นตัวแทนกลุ่มที่เป็นสมาชิกเครือข่ายผู้ติดเชื้อยังได้มีโอกาสได้เข้าร่วมประชุมในระดับภาคทำให้เกิดวิสัยทัศน์ในการทำงาน

ด้านการพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม ได้จัดสรรงบประมาณในการทำกิจกรรมกลุ่มให้มีหลากหลาย เช่น ให้งบประมาณในการพบปะกลุ่ม เยี่ยมบ้านโดยผู้ติดเชื้อด้วยตนเอง จัดอบรมสมาชิกในกลุ่มในการเยี่ยมบ้านให้เยี่ยมกันเองได้ และเน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์ โดยเงื่อนไขของการรับทุนกองทุนชิป กองทุนการศึกษา ต้องมีครูเข้าร่วมเป็นพยานในการจัดเก็บสมุดบัญชีไว้เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าได้นำเงินมาใช้ตามวัตถุประสงค์จริง

กลุ่มได้ทำงานร่วมกับชุมชนโดยให้งบประมาณจัดเวทีสัจจรเอดส์ ซึ่งสมาชิกกลุ่มได้ดำเนินการเอง ดังนี้เลือกพื้นที่ จัดเตรียมสถานที่ ประสานงานกับวิทยากร เช่น ผู้นำชุมชน ครู แพทย์ เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตัวแทน เยาวชน พี่เลี้ยง และมีทีมงานจากเครือข่ายผู้ติดเชื้อ เข้ามาร่วมกิจกรรมในวันงาน ซึ่งผู้ติดเชื้อ สามารถดำเนินการได้จนเสร็จสิ้น จากผลการจัดเวทีครั้งนี้ ทำให้คนในชุมชนเข้าใจผู้ติดเชื้อเอดส์มากขึ้น นอกจากนั้นผู้ติดเชื้อยังได้รู้จักการทำงานเป็นทีมกับเครือข่ายผู้ติดเชื้อ

จากการที่ตัวแทนกลุ่มซึ่งเป็นสมาชิกเครือข่ายผู้ติดเชื้อได้มีโอกาสทำงานเป็นทีมได้นำรูปแบบการทำงานมาใช้ในกลุ่มผู้ติดเชื้อตนเองและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารในกลุ่ม

ปัญหา

1. กลุ่มมีสมาชิกที่มีภูมิปัญญาในเขตที่ตั้งของกลุ่มน้อย ทำให้ไม่ทราบปัญหาเกี่ยวกับเอดส์ได้ทั่วถึง ไม่สะดวกในการติดต่อกับองค์กรชุมชน หรือการจัดกิจกรรมในชุมชนที่อยู่ในเขตที่ตั้งของกลุ่ม

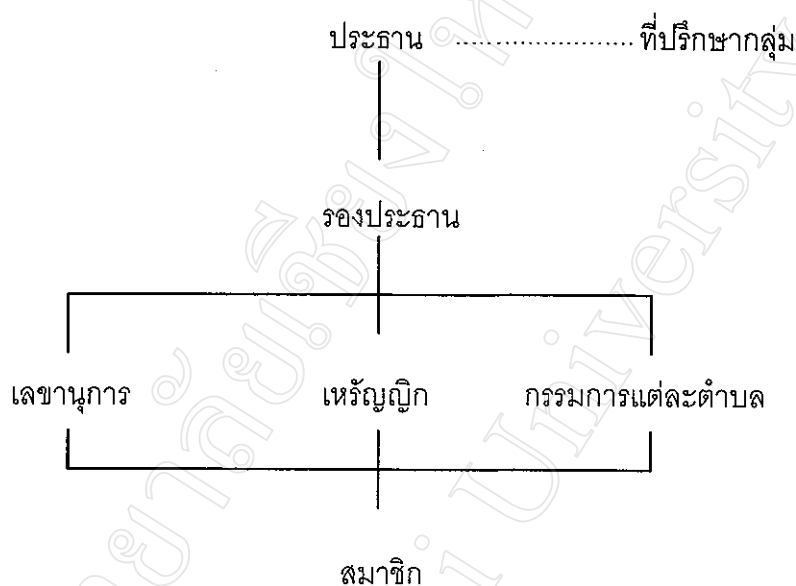
2. กลุ่มไม่สามารถระดมทุนกลุ่มได้เองยังต้องพึ่งพิงงบประมาณจากองค์กรภายนอก

กลุ่มเข้มแข็งปานกลาง

จากการศึกษากลุ่มผู้ติดเชื้อในจังหวัดลำปาง จำนวน 5 กลุ่ม นั้น มีการจัดตั้งกลุ่มในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน ลักษณะโครงสร้างของกลุ่มไม่แตกต่างกัน คือ มีประธาน คณะกรรมการกลุ่ม แต่ละตำบล และมีพี่เลี้ยงเป็นที่ปรึกษากลุ่ม ดังแสดงในแผนภาพ 7 การบริหารจัดการภายในกลุ่มคล้ายกัน แต่เน้นบทบาทว่าใครจะมีบทบาทมากกว่า

แผนภาพ 7 แสดงโครงสร้างการบริหารงานกลุ่มเข้มแข็งปานกลาง

โครงสร้างการบริหารงานกลุ่มเข้มแข็งปานกลาง

ดังนั้นในประเด็นของกลุ่มเข้มแข็งปานกลาง ในส่วนที่คล้ายกับกลุ่มเข้มแข็งมาก และกลุ่มเข้มแข็งน้อย จะไม่กล่าวในที่นี้ จะกล่าวเฉพาะลักษณะที่แตกต่างออกไป ดังรายละเอียดดังนี้

1. พี่เลี้ยงกลุ่ม

บทบาทในการประสานงานและเป็นที่ปรึกษาแก่กลุ่ม หลังจากพี่เลี้ยงกลุ่มที่เริ่มจัดตั้งกลุ่มโยกย้าย มีการปรับให้มีพี่เลี้ยง 2 คน เนื่องจากพี่เลี้ยงแต่ละคนมีงานประจำมาก จึงแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันโดย พี่เลี้ยงคนที่ 1 ดูแลการให้ยาด้านไวรัส การเขียนโครงการ พี่เลี้ยงคนที่ 2 ดูแลประสานงานให้กลุ่ม ประชุมกลุ่มร่วมกับผู้ติดเชื้อทุกครั้ง

บทบาทพี่เลี้ยงกลุ่มในกลุ่มเป็นลักษณะดังนี้

1. ตัดสินใจและวางแผนเอง จากการที่มีสมาชิกกลุ่มปฏิบัติตัวไม่เหมาะสม เช่น การดื่ม สูบบุหรี่ หรือการสำส่อนทางเพศ ทำให้เกิดภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อการรวมกลุ่มของผู้ติดเชื้อว่ามั่ววุ่นสุ่มกัน พี่เลี้ยงจึงตั้งกฎของกลุ่มมาแล้วนำเสนอสมาชิกพิจารณาแต่ละข้อ ซึ่งสมาชิกเห็นด้วยแล้วตั้งเป็นกฎระเบียบของกลุ่ม ในบางครั้งพี่เลี้ยงเป็นผู้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้ติดเชื้อ

2. ตัดสินใจวางแผนร่วมกับสมาชิกกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ประธานและพี่เลี้ยงมีบทบาทร่วมกัน พี่เลี้ยงจะมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ เช่น การประชุมกลุ่ม พี่เลี้ยงจะดำเนินการประชุมร่วมกันประธาน การวางแผน การตัดสินใจ พี่เลี้ยงจะเป็นผู้ที่แสดงความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจทุกครั้ง เช่น การติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่มซึ่งอยู่ห่างไกลกัน ล่าช้า ไม่ทันการณ์ พี่เลี้ยงจึงคิดว่า ควรจะมีตัวแทนกรรมการแต่ละตำบลเพื่อให้ติดต่อได้อย่างรวดเร็วขึ้น ซึ่งสมาชิกก็เห็นด้วย เพื่อความเป็นระเบียบของกลุ่ม

3. ปฏิบัติตามตัวแทนกลุ่มผู้ติดต่อ รับแนวทางการดำเนินกิจกรรมจากเครือข่ายผู้ติดต่อจากการที่ประธานได้เข้าร่วมประชุมกับกลุ่มต่าง ๆ แล้วทราบแนวทางการของงบประมาณกับองค์การส่วนตำบลได้ โดย อบต.มีเงื่อนไขจะให้ทุนแก่กลุ่มที่มีองค์การภาครัฐรับรอง ประธานจึงเสนอให้พี่เลี้ยงให้ประธานงานกับ อบต.ซึ่งได้รับการแนะนำให้ผู้ติดต่อมานำเสนอแนวทางโครงการในการประชุมประจำเดือนของ อบต.ซึ่งก็ได้รับการสนับสนุนจาก อบต. ประธานและกรรมการ จึงถามความคิดเห็นของสมาชิกว่าต้องการทำกิจกรรมอะไร ซึ่งสมาชิกต้องการทำพรมเช็ดเท้า ประธานและกรรมการจึงเขียนโครงการด้วยตนเอง แล้วให้พี่เลี้ยงขัดเกลาและให้เข้ากับระเบียบการขอรับงบประมาณ แล้วนำเสนอ ต่อ อบต. และได้งบประมาณสนับสนุนทำพรมเช็ดเท้า 10,000 บาท ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มพี่เลี้ยงไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ติดต่อดำเนินการเองทั้งหมด แต่กิจกรรมที่ผู้ติดต่อรับมา แล้วให้พี่เลี้ยงช่วยเหลือ พี่เลี้ยงก็ให้ความร่วมมือดี โดยไม่มีการขัดแย้งกัน ในบางครั้งประธานขาดความอดุลีอะล่วยกัน พี่เลี้ยงจะมีบทบาทในการตัดสินใจให้คำแนะนำที่เป็นยุติธรรมแก่สมาชิก

พี่เลี้ยงมีทัศนะว่าต้องการให้กลุ่มเข้มแข็งดำเนินกิจกรรมได้เองแต่พี่เลี้ยงยังเข้าไปมีบทบาทคล้ายกับสมาชิกกลุ่มมีบทบาทของที่ปรึกษา ทำให้กลุ่มไม่มีโอกาสดำเนินกิจกรรมเองทั้งหมด

2. การดำเนินงานในกลุ่ม

การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการภายในกลุ่ม เป็นบทบาทหน้าที่ของประธานร่วมกับพี่เลี้ยง และคณะกรรมการบางส่วนในการดำเนินกิจกรรม เช่น การจัดการประชุมกลุ่ม ประธานและพี่เลี้ยงดำเนินการประชุมตลอด โดยพี่เลี้ยงนำเสนอข่าวสารที่ได้รับจากองค์กรต่าง ๆ เช่น สำนักงานสาธารณสุขลำปาง ศูนย์อำนวยการต้านภัยเอดส์ภาคเหนือตอนบน กองโรคเอดส์ ส่วนประธานนำเสนอข่าวสารจากเครือข่ายผู้ติดต่อ หรือจากองค์กรที่ติดต่อโดยผ่านประธาน ในวันประชุมกลุ่มมีการจัดเวรทำความสะอาดครั้งละ 2 คน โดยทำความสะอาดห้องก่อนการประชุม 15 นาที

ซึ่งสมาชิกปฏิบัติบ้างไม่ปฏิบัติบ้าง สมาชิกจะมีการตักเตือนกันเองในการปฏิบัติห้องที่ สมาชิกบางส่วนจัดเตรียมอุปกรณ์ เช่น จานอาหาร แก้วน้ำ ฝายที่เลี้ยงจัดหาของว่าง และอาหารกลางวันให้ ถ้าไม่มีอาหารกลางวันจะได้รับคำรถ เลขานุการบันทึกการประชุม เสร็จญญิกจัดทำบัญชีรับ-จ่าย ค่าอาหารหรือคำรถ บรรยาภาศในการประชุม สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นมักจะผูกขาดกับผู้ทีกล้าแสดงออก หรือกรรมการ การตัดสินใจมีทั้งการใช้ การลงมติจากเสียงส่วนใหญ่และการตัดสินใจของพี่เลี้ยงและประธานกลุ่ม สมาชิกบางคนไม่เห็นด้วย มีการพูดคุยระหว่างสมาชิกหลังประชุม แต่ก็ไม่เกิดความขัดแย้งที่รุนแรง

ด้านการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ประธาน กรรมการและพี่เลี้ยง ร่วมการคิด วางแผน ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ส่วนการประเมินผลกิจกรรมบางกิจกรรม เช่น การทำกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นบทบาทของประธานและกรรมการ กิจกรรมมีทั้งด้านกาย ใจ สังคม เศรษฐกิจ ด้านการให้กำลังใจ มีกิจกรรมนิมนต์พระมาเทศน์ให้กับสมาชิกกลุ่ม ตัวแทน สมาชิกนิมนต์พระ พี่เลี้ยงประสานงานกับพระอีกครั้ง รวมทั้งจัดหาของว่าง อาหารถวายพระ สมาชิกจัดเตรียมสถานที่ ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มพี่เลี้ยงมีบทบาทคล้ายสมาชิกกลุ่มคนหนึ่ง

ด้านการจัดสรรสมาชิกในการประชุม อบรม ส่วนใหญ่มีการจัดสรรกันในขณะที่ ประชุมพบปะกลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มทั้งหมดมีประมาณ 15-17 คน สมาชิกกลุ่มที่แข็งแรงส่วนมาก จะเป็นสมาชิกเดิม สมาชิกใหม่มักมีอาการเจ็บป่วย หรือยังขาดความมั่นใจในการออกไปพบปะ กลุ่มอื่น ๆ อีกทั้งสมาชิกบางคนไม่เคยเดินทางไปต่างจังหวัด ในการจัดสรรสมาชิกเข้าร่วมอบรม จึงต้องอาศัยความสมัครใจ ความพร้อมในการเข้าร่วมประชุม ไม่มีภาระครอบครัวที่ต้องดูแล ดังนั้นสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมมักเป็นสมาชิกที่เคยผ่านการอบรมค่อนข้างบ่อย จึงเกิดความขัดแย้งกัน โดยสมาชิกเก่าแสดงความคิดเห็นว่าสมาชิกใหม่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มได้แก้ปัญหาโดยการประชุมที่สมาชิกไปหลายคน จะมีทั้งสมาชิกเก่าและใหม่ คละกัน เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่สมาชิกใหม่ และลดความขัดแย้งภายในกลุ่ม

ความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกลุ่ม มีความเห็นอกเห็นใจ เอื้ออาทรกัน แม้บางครั้ง มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันขัดแย้งกัน แต่สมาชิกกลุ่มยังให้อภัยกันและกัน เช่น สมาชิกกลุ่ม ประพุดิตนเลื่อมเสียดในชุมชน โดยมีความสัมพันธ์ทางเพศกับชายหนุ่มในหมู่บ้าน ทำให้เกิด ข้อครหานินทา และกลุ่มเสียชื่อเสียง สมาชิกกลุ่มจึงรวมตัวกัน ด้วยการไม่ให้ความช่วยเหลือใด ๆ ไม่ให้เข้ากลุ่ม ต่อมาสมาชิกได้ปรับปรุงตนเองไม่ทำตนเลื่อมเสีย ได้กลับมาเข้ากลุ่ม สมาชิกกลุ่ม ส่วนใหญ่เห็นว่าสมาชิกคนนี้ได้ปรับปรุงตนเองแล้วจึงให้อภัยและยอมรับเข้ากลุ่มตามเดิม

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับพี่เลี้ยง ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ส่วนใหญ่พี่เลี้ยงติดต่อประสานงานกับประธานกรรมการ สำหรับสมาชิกให้ความรู้ ให้คำแนะนำปรึกษาในการดูแลตนเอง ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือทางด้านกาย จิต สังคม และเศรษฐกิจ สมาชิกให้ความไว้วางใจพี่เลี้ยง ในการทำกิจกรรมกลุ่มส่วนใหญ่สมาชิกเป็นผู้ปฏิบัติ การตัดสินใจเป็นบทบาทของพี่เลี้ยง

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับพี่เลี้ยง ประธานดำรงตำแหน่งมานานมีการติดต่อประสานงานกับพี่เลี้ยงตลอด ยอมรับความคิดเห็นกันและกัน พุดจาปรึกษาหารือกันได้ ในกิจกรรมที่ประธานรับจากเครือข่ายผู้ติดเชื้อ โดยพี่เลี้ยงไม่ได้รับการประสานโดยตรง พี่เลี้ยงให้การยอมรับในผู้ติดเชื้อ เช่น การจัดเวทีสัญจรเอดส์ ประธานรับงบประมาณมาจากเครือข่ายผู้ติดเชื้อ แล้วมาประสานงานกับพี่เลี้ยง และสมาชิกในกลุ่ม และมาดำเนินกิจกรรม พี่เลี้ยงก็ให้ความร่วมมือ ติดต่อประสานงานกับวิทยากร ประธานเลือกสถานที่และประสานกับชุมชน

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับสมาชิก ประธานมีประสบการณ์ในการทำงาน มีความคล่องตัวในการทำงาน ใช้ความคิดของตนเองในการตัดสินใจ ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก จึงมีสมาชิกไม่พอใจ ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม เช่น การทำพรมเช็ดเท้า สมาชิกต้องการทำพรมผืนใหญ่จำหน่ายได้ดี แต่ประธานให้ทำผืนเล็ก สมาชิกจึงทำผืนเล็กแล้วจำหน่ายไม่ได้ จนทำให้เกิดความขัดแย้งภายในกลุ่ม และในการจัดกิจกรรมป้องกันการแพร่กระจายเชื้อเอดส์ในชุมชน ประธานรับเรื่องจากเครือข่ายผู้ติดเชื้อ มาชี้แจงในที่ประชุม แล้วดำเนินกิจกรรมในชุมชนโดยประธานและกรรมการประสานงานกับชุมชนจัดกิจกรรมเอง ให้วันทำกิจกรรมมีประธานและกรรมการบางส่วน และทีมหนุนเสริมจากเครือข่ายผู้ติดเชื้อมาร่วมกิจกรรม ซึ่งสมาชิกบางคนไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรมนี้จึงไม่ได้ร่วมกิจกรรม ส่วนประธานได้แจ้งว่า ได้นำเสนอในที่ประชุมแล้ว จากความสัมพันธ์ของสมาชิกกับผู้นำนี้ ในการประชุมกลุ่มจึงมีการเสนอให้มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่ เนื่องจากประธานเป็นกรรมการเครือข่าย มีหน้าที่ที่รับผิดชอบมาก จึงมีมติให้มีการแต่งตั้งกรรมการชุดใหม่ โดยประธานคนเดิมเป็นที่ปรึกษากลุ่ม

ผู้นำกลุ่ม

เสียสละอุทิศตัวเพื่อกลุ่ม สามารถทำงานกลุ่มได้เต็มที่ บางครั้งใช้อำนาจเด็ดขาด ไม่อะลุ่มอะล่วย ผู้นำไม่มีการะับผิดชอบทางครอบครัวมาก จึงทำงานกลุ่มได้เต็มที่ ไปร่วมประชุมต่างจังหวัดได้ ได้รับความรู้หรือประสบการณ์มาก มีความมุ่งมั่น ตั้งใจจริงในการทำงานมาก จนบางครั้งไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ ตัดสินใจโดยใช้ความคิดของตนเองมากกว่าของกลุ่ม ขาดการสร้าง ความเข้าใจกับสมาชิกกลุ่ม เช่น การทำพรมเช็ดเท้า สมาชิก

ต้องการทำผืนใหญ่เพื่อให้จำหน่ายได้ แต่ประธานต้องการทำผืนเล็ก เป็นต้องการเปลี่ยนรูปแบบ แต่ขาดการสื่อสารที่ดี จึงเกิดความไม่พอใจกับสมาชิกบางคน เฝด็จการมากเกินไป ประธานคิดว่า สมาชิกไม่ร่วมแรงร่วมใจกันในการดำเนินกิจกรรม สมาชิกส่วนใหญ่จะให้การยอมรับเพียงมากกว่า

ประธานมีความมุ่งมั่นในการทำงานกับกลุ่มมาก ในการรับกิจกรรมจากเครือข่าย ผู้ติดเชื้อ จะนำกิจกรรมมาดำเนินก่อนเสมอ เช่น การจัดเวทีสัณฐานเอดส์ หรือการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อเอดส์ในชุมชน ประธานได้ดำเนินกิจกรรม ทำงานไม่เหน็ดเหนื่อย ประธานงานเอง โดยที่สมาชิกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมบ้าง แต่ไม่ทั้งหมด

กิจกรรม

กิจกรรมของกลุ่มมีทั้งกิจกรรมในกลุ่มและกิจกรรมในชุมชน ประธานกลุ่มซึ่งเป็นตัวแทนเครือข่ายผู้ติดเชื้อให้ความสนใจในการทำกิจกรรมมาก มักเป็นกลุ่มนำร่องในการริเริ่มกิจกรรมจากเครือข่ายผู้ติดเชื้อเสมอ

กิจกรรมในกลุ่มมีทั้งด้าน กาย ใจ สังคม เศรษฐกิจ กิจกรรมที่มีความสม่ำเสมอ พบปะกลุ่ม ครั้งละ 1 ครั้ง ซึ่งมีการพบปะกลุ่ม ครึ่งวัน

กิจกรรมเสริมอาชีพ ได้มีเปลี่ยนแปลงตามความถนัดและความสนใจของสมาชิก เช่น ในช่วงแรกมีการประดิษฐ์ดอกไม้โดยเชิญวิทยากรจากชมรมแสงตะวันมาสาธิต แต่สมาชิกยังขาดความชำนาญ ความละเอียดรอบคอบในการทำดอกไม้ จึงไม่สามารถดำเนินการต่อได้ ในบางกิจกรรม สมาชิกขาดแกนนำ เช่น การทำไม้กวาดแข็ง สมาชิกที่มีความชำนาญเสียชีวิตลง สมาชิกที่เหลือไม่สามารถทำต่อได้จึงงดไปบางกิจกรรมยังมีวัสดุอุปกรณ์เหลืออยู่ แต่สมาชิกไม่ได้ทำต่อ เช่น การทำพรมเช็ดเท้า สมาชิกมาร่วมกันทำกิจกรรมและจำหน่ายได้ดี แต่ส่วนแบ่งกำไรได้ไม่คุ้มกับเวลา และในการทำต้องทำร่วมกัน ครั้งละ 3 คน สมาชิกบางคนอยู่ไกล มีภาระในครอบครัว ไม่สามารถเดินทางมาทำที่ทำการกลุ่มได้ กิจกรรมจึงต้องหยุดชั่วคราว แต่ทางกลุ่มได้มีการวางแผนที่จะนำสมาชิกแม่บ้าน หรืออสม. เข้าร่วมทำในโอกาสต่อไป

กิจกรรมเยี่ยมบ้าน เป็นกิจกรรมที่ผู้ติดเชื้อเยี่ยมบ้านผู้ติดเชื้อด้วยกันเอง เพื่อเป็นการให้กำลังใจกันในยามเจ็บป่วย สมาชิกที่ไม่สามารถมารวมกลุ่มได้ จะได้ทราบข่าวสารโรคเอดส์ หรือไม่ รู้สึกว่าตนเองถูกทอดทิ้ง สมาชิกจะเปลี่ยนหมุนเวียนกัน เยี่ยมบ้านเดือนละ 3 ครั้ง โดยมีผู้เยี่ยม 2 คน ค่าตอบแทนการเยี่ยมเดือนละ 150 บาท กิจกรรมนี้ทำให้สมาชิกได้ส่งข่าวสารอย่างต่อเนื่อง และปัจจุบันยังทำอยู่

กิจกรรมในชุมชน การที่สมาชิกได้พบปะกลุ่มอื่นหรือเครือข่ายผู้ติดเชื้อทำให้ได้แนวทางการเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชน เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อเอชไอวี และทำให้ชุมชนรู้จักกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี ประกอบกับตัวแทนกลุ่มทำเป็นสมาชิกเครือข่ายผู้ติดเชื้อ และรับนโยบายต่าง ๆ ได้ดี โดยการเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับโรคเอชไอวีแก่กลุ่ม อสม. เยาวชน ซึ่งในช่วงแรกได้ไปร่วมกับพี่เลี้ยงแต่ในระยะหลังผู้ติดเชื้อสามารถไปด้วยตนเอง

จากการที่บุตรผู้ติดเชื้อเข้าเรียนศูนย์เด็กเล็กแล้วถูกรังเกียจ ผู้ปกครองเด็กไม่นำเด็กมาเรียนร่วมกลุ่มผู้ติดเชื้อและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลได้ลงไปแก้ไขปัญหามาสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเด็ก โดยการอธิบาย ตอบปัญหาต่าง ๆ จนเกิดความเข้าใจในโรคเอชไอวีมากขึ้น บุตรผู้ติดเชื้อสามารถเข้าโรงเรียนได้ และจากนั้นได้จัดเวทีสัญจรเอชไอวีขึ้นอีกครั้งโดยนำครู เยาวชน ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย อสม. แพทย์ พี่เลี้ยง ผู้ติดเชื้อ มาพูดคุยเกี่ยวกับโรคเอชไอวี ทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน ผู้ติดเชื้อได้รับความเห็นอกเห็นใจ มากขึ้น

ต่อมาผู้ติดเชื้อและเครือข่ายผู้ติดเชื้อได้จัดกิจกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อเอชไอวีในชุมชน จากกิจกรรมนี้ทำให้ชุมชนทราบว่าเอชไอวีไม่ใช่เรื่องไกลตัว ทุกคนมีโอกาสได้รับเชื้อเอชไอวี การป้องกันการรับเชื้อจึงเป็นสิ่งสำคัญ

3. การได้รับการสนับสนุนขององค์กรอื่น ๆ เช่น เครือข่าย

ในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ได้รับการช่วยเหลือจากองค์กรภายนอก ที่ให้การสนับสนุนอย่างเสมอ มี 2 องค์กร

1. จากหน่วยงานเอกชนด้านเอชไอวี เช่น เครือข่ายผู้ติดเชื้อ ซึ่งให้การสนับสนุน การทำกิจกรรมที่เป็นผู้ติดเชื้อได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง และเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชน เช่น กิจกรรมเยี่ยมบ้าน การจัดเวทีสัญจรเอชไอวี กิจกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อเอชไอวีในชุมชนในด้านการเพิ่มศักยภาพ เช่น การเขียนโครงการ การทำบัญชีรับ-จ่าย และผู้ติดเชื้อยังได้มีโอกาสไปร่วมประชุมตามเวทีต่าง ๆ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับภาค ทำให้มีความเชื่อมั่นในการทำงานกลุ่ม องค์กรเอกชนยังได้พัฒนาศักยภาพของพี่เลี้ยง โดยการอบรมเรื่องการแพร่กระจายเชื้อเอชไอวีที่ง่ายต่อการสื่อสารกับชุมชน ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มกับเครือข่ายผู้ติดเชื้อ ส่วนกลุ่มที่ขาดการติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทำให้งบประมาณกิจกรรมต่าง ๆ ไม่กระจายสู่สมาชิก ที่มهنุณเสริมจากเครือข่ายจะเข้าไปประชุมกลุ่มและสร้างสัมพันธ์ภาพกับกลุ่ม เพื่อกระตุ้นให้กลุ่มเข้าร่วมประชุมเครือข่าย

2. องค์การชุมชน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ให้การสนับสนุนการทำกิจกรรมเสริมอาชีพ ทำพรมเช็ดเท้า จากกิจกรรมที่ทำออกมาเป็นรูปธรรม ทำให้ได้รับความเชื่อถือ โดยในปีแรกได้รับงบประมาณ 10,000 บาท ในปีต่อมา จัดสรรไว้ให้อีก 20,000 บาท โดยให้สมาชิกกลุ่มคิดวางแผนกิจกรรมเอง

3. กลุ่มผู้ติดเชื้อในระดับอำเภอให้การช่วยเหลือในการทำกิจกรรมเสริมอาชีพ เช่น กลุ่มแสงตะวันได้มาฝึกอบรม การประดิษฐ์ดอกไม้ และกลุ่มได้ไปฝึกอบรมการทำพรมเช็ดเท้า แก่กลุ่มใจประสานใจ และกลุ่มเพื่อนแก้วซึ่งมีโครงการขององค์การเอกชน จัดอบรมการทำกิจกรรมเสริมอาชีพตามโอกาส เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้จากยางพารา การสกรีนเสื้อ นอกจากนั้นกลุ่มเพื่อนแก้วซึ่งมีร้านค้าในโรงพยาบาลศูนย์ลำปาง ยังรับฝากขายสินค้ากลุ่มผู้ติดเชื้ออื่น ๆ ด้วย

ปัญหา

1. กลุ่มขาดการทำงานเป็นทีมมีลักษณะต่างคนต่างทำ ประธานเคยชินที่จะทำงานเองมากกว่าให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม

2. สมาชิกขาดความเข้าใจกฎระเบียบหรือการบริหารงานกลุ่ม จึงเกิดความขัดแย้งเรื้อรังภายในกลุ่ม

3. ผู้ติดเชื้อขาดความมั่นใจในศักยภาพของตนเองในการดำเนินการกลุ่ม แม้พี่เลี้ยงจะให้ดำเนินการเอง มักคิดว่าตนเองไปติดต่อผู้อื่นแล้วไม่ได้รับความเชื่อถือเท่ากับพี่เลี้ยง

4. พี่เลี้ยงขาดความรู้ในการเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพของผู้ติดเชื้อเพื่อให้กลุ่มเข้มแข็ง

5. ในช่วงแรกของการจัดตั้งกลุ่มจะเป็นลักษณะใช้เงินจูงใจให้มาเข้ากลุ่ม สมาชิกจึงหวังผลประโยชน์จากการเข้ากลุ่ม ทำให้สมาชิกขาดความตระหนักในการทำงานกลุ่มเป็นผู้ที่รับผลประโยชน์มากกว่า

6. กิจกรรมเสริมอาชีพ ในช่วงแรกผู้ติดเชื้อจะต้องการมาก ต่อเมื่อเสริมสร้างอาชีพแล้วไม่สามารถทำต่อได้ อาจจะเป็นเพราะว่าอาชีพไม่เหมาะสม ไม่มีฝีมือ ไม่มีเงินทุน ไม่มีตลาดรองรับ ค่าตอบแทนต่ำ สุขภาพไม่ดี ขาดสมรรถภาพในการทำงานที่ต่อเนื่อง คิดว่าตนเองมีชีวิตอีกไม่นาน จึงขาดความพยายามอดทน แต่ยังต้องการเงิน จึงคิดว่าต้องการอาชีพเสมอ

7. ประธานกลุ่มไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มสมาชิกจะให้ความไว้วางใจ ความเชื่อถือ พี่เลี้ยง มากกว่า

8. กลุ่มเกือบจะเป็นกลุ่มที่ดำเนินงานเกี่ยวกับชุมชนมาก ประธานมีความสามารถในการดำเนินงานแต่สมาชิกไม่มีส่วนร่วมเท่าที่ควร

กลุ่มเข้มแข็งน้อย

กลุ่มเข้มแข็งน้อยมี 2 กลุ่ม จากการศึกษาทั้งหมด 5 กลุ่ม ซึ่งพิจารณาจากบทบาทของสมาชิกกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม กลุ่มเข้มแข็งน้อยบทบาทของสมาชิกกลุ่มจะลดลง ยังพึ่งตัวเองได้น้อย ดังรายละเอียดดังนี้

1. พี่เลี้ยงกลุ่ม

พี่เลี้ยงกลุ่มเป็นที่ปรึกษากลุ่มมาตั้งแต่เริ่มจัดตั้งกลุ่ม ซึ่งการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ พี่เลี้ยงกลุ่มจะเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด พี่เลี้ยงมีความตั้งใจในการทำงานกลุ่มผู้ติดเชื่อมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ติดเชื่อ หางบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ มาสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มและสนับสนุนทุนแก่ผู้ติดเชื่อด้วยตนเอง ทำให้ผู้ติดเชื่อขาดการเสริมสร้างศักยภาพของตนเองในการทำกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกได้รับผลประโยชน์การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมากมาย เช่น ได้รับความรู้ในการดูแลตนเอง ได้เข้าโครงการวิจัยในการรับประทานยา (สัปดาห์) ได้ทราบข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ เข้าร่วมกิจกรรมทั้งทางด้านกาย จิต สังคมและเศรษฐกิจ แต่ผู้ติดเชื่อไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเหล่านี้เลย โดยผู้ติดเชื่ออาจมีความสามารถ จะเห็นได้จากประธานที่เริ่มแสดงศักยภาพความเป็นผู้นำของตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมในการวางแผน แต่พี่เลี้ยงกลุ่มยังขาดความเชื่อมั่นในตัวผู้ติดเชื่อมีทัศนคติว่า ผู้ติดเชื่อไม่สามารถดำเนินกิจกรรมกลุ่มด้วยตัวเองได้ และเคยมอบหมายแล้วขณะที่ตนเองไม่อยู่ ผู้ติดเชื่อก็ไม่สามารถทำได้ คิดว่าตอนนี้กลุ่มดีแล้วและถ้าในอนาคตจะไม่มีกลุ่มก็ไม่เป็นไร เพราะว่ายังมีเอชไอวีคลินิกอยู่

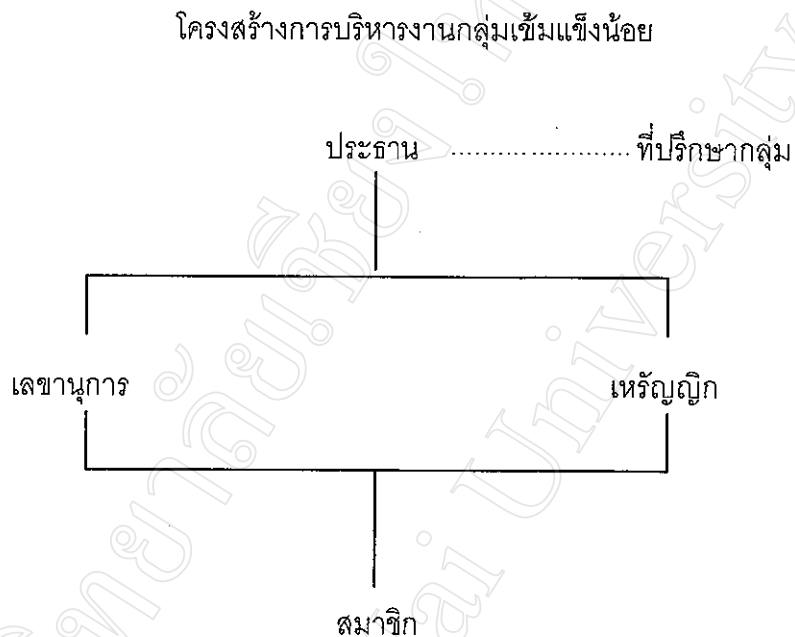
ส่วนกลุ่มแสงตะวัน พี่เลี้ยงต้องการให้สมาชิกกลุ่มดำเนินกิจกรรมเอง แต่สมาชิกขาดความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สมาชิกกลุ่มที่มีอยู่ไม่สามารถเป็นแกนนำกลุ่มได้

2. การดำเนินงานในกลุ่ม

การดำเนินงานในกลุ่ม มีบางส่วนที่คล้ายคลึงกับกลุ่มเข้มแข็งมากและกลุ่มเข้มแข็งปานกลาง ดังรายละเอียดที่ไม่แตกต่างกันจะไม่นำเสนอในที่นี้

การบริหารจัดการ

แผนภาพ 8 แสดงโครงสร้างการบริหารงานกลุ่มเข้มแข็งน้อย

แต่เดิมกลุ่มมีรูปแบบของความคิดคล้ายคลึงกับกลุ่มอื่นๆ แต่ต่อมามีการปรับเปลี่ยนเนื่องจากพี่เลี้ยงและกรรมการติดต่อประสานงานกันไม่สะดวก การมีคณะกรรมการน้อยจะทำให้การทำงานคล่องตัวมากขึ้น จึงมีคณะกรรมการ 3 คน ประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ เหรัญญิก แต่คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง คือ เหรัญญิกเป็นประธานในระดับตำบล ทำให้กรรมการที่ทำงานจริงๆ มี 2 คน คือ ประธานและเลขานุการ และสมาชิกบางคนที่ได้รับการชักชวนให้มาทำงานกลุ่ม

การจัดประชุมกลุ่ม พี่เลี้ยงและประธานร่วมกันดำเนินการประชุม การจัดการกิจกรรมประชุม พี่เลี้ยงวางแผนการประชุมกลุ่ม และหารือกับประธาน แล้วแจ้งให้สมาชิกทราบ และหาความเห็นร่วมกันสมาชิกที่ร่วมรับฟังทั้งเก่าและใหม่ และบางคนมาประชุมไม่สม่ำเสมอ จะร่วมรับฟังไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจใช้มติเสียงส่วนใหญ่ และความคิดเห็นของพี่เลี้ยงและประธาน ส่วนกลุ่มแสดงตัวสมาชิกลดลง สมาชิกที่แข็งแรงทำงานต่างจังหวัด สมาชิกที่เหลือมีประธานที่เจ็บป่วยเข้าสู่ระยะที่ 2 กรรมการที่สามารถทำงานได้มีประมาณ 3 คน กลุ่มมีแต่กิจกรรมแบบพบปะกลุ่ม กิจกรรมอย่างอื่นไม่ได้จัดทำ เนื่องจากสมาชิกไม่พร้อม พี่เลี้ยงเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

การวางแผนการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม กลุ่มมีโครงการขององค์กรต่างประเทศที่ให้การสนับสนุนตลอด ในการคิดวางแผนในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม พี่เลี้ยงและประธานจะมาหารือในกลุ่มในการทำกิจกรรม เสนอบประมาณ หรือทางโครงการต้องการผลิตภัณฑ์แล้วระบุมาให้ผู้ติดเชื่อทำ เช่น การทำกล่องใส่ถุงยางอนามัย.

ทางด้านการเงิน กลุ่มมีงบประมาณสนับสนุนการทำกิจกรรมตลอด จึงมีงบประมาณมาก ในการควบคุมรายจ่ายมีการจัดการโดยเลขานุการและประธานจัดทำบัญชีรับจ่าย ผู้มีสิทธิถอนเงินจากธนาคารคือ พี่เลี้ยง และประธานคนก่อน หัวหน้าสังคมสงเคราะห์เป็นผู้เก็บสมุดบัญชีการเบิกเงินพี่เลี้ยงต้องเสนอแพทย์ที่เป็นหัวหน้ากลุ่มงานและไปแสดงให้หัวหน้าสังคมสงเคราะห์ แล้วจึงเบิกเงินมาใช้ในกิจกรรมได้ ซึ่งขั้นตอนหลังนี้ต้องอาศัยการประสานงานหลายขั้นตอนหลายฝ่ายจึงไม่เอื้อให้กลุ่มจัดการได้ด้วยตนเอง

คณะกรรมการในการดำเนินงานไม่เพียงพอต่อการบริหารกลุ่ม จากการที่ปรับคณะกรรมการเหลือ 3 คนนั้น และกรรมการที่แต่งตั้งเข้าช้อนกับการเป็นประธานกลุ่มระดับตำบล ทำให้การดำเนินงานต้องเป็นของประธานจึงต้องรับผิดชอบงานทั้งด้านการเงิน การประชุมกลุ่ม การประสานงาน การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม เช่น การประชุมกลุ่ม ประธานเตรียมการประชุม จัดเตรียมของขวัญวันเกิดแก่สมาชิกที่มีวันเกิดเดือนนั้น เลขานุการจดบันทึกการประชุม เสร็จญักจ่ายค่าเย็บบ้าน จ่ายค่าอาหาร รับเงินจากการทำกิจกรรมเสริมอาชีพ

การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม พี่เลี้ยงเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติมากกว่าพี่เลี้ยงบอกว่า “เคยไปประชุมที่กรุงเทพ แล้วมอบหมายสมาชิกให้ดำเนินการประชุมเอง ซึ่งในการดำเนินงานกลุ่มต้องมีการวางแผนในการดำเนินกิจกรรม ติดตามเรื่องที่ค้างไว้ หลังจากตนเองกลับมาว่าไม่ได้เรื่องซักอย่าง ไม่เป็นไปตามที่เคยดำเนินมา หลังจากนั้นจึงไม่เคยเปิดโอกาสให้ดำเนินการประชุมเองเลย” ดังนั้นสมาชิกจึงไม่ได้ดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองอีกเลย

ความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

สมาชิกซึ่งมีปัญหาล้ายกันมีความเข้าอกเข้าใจ เอื้ออาทรกัน แม้ว่าสมาชิกกลุ่มมีทั้งเก่าและใหม่คละกันและมีสมาชิกชั่วคราวที่มาเข้าโครงการเจาะเลือดเข้ามารวมกลุ่ม ถ้าโครงการหมดก็จะไม่มารวมกลุ่ม แต่สมาชิกก็เข้าใจกันเมื่อมารวมกลุ่มกันก็เข้ากันได้ดี สมาชิกไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มแต่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ บางคนมีความคิดว่ายากสนุกแต่ไม่ต้องการยุ่งเรื่องเงิน

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับพี่เลี้ยง พี่เลี้ยงมีหน้าที่ให้บริการให้คำปรึกษาด้วย ก่อนที่สมาชิกจะเข้ากลุ่ม สมาชิกจึงให้ความไว้วางใจพี่เลี้ยงในการทำกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกยังยึด บทบาทของพี่เลี้ยงในฐานะผู้ให้คำปรึกษาและผู้ติดเชื้อในฐานะผู้รับคำปรึกษา สมาชิกมักเป็น ผู้ปฏิบัติมากกว่าการคิดวางแผน

ผู้นำกลุ่ม

ประธานมีความตั้งใจในการทำงาน ไม่ใช่อำนาจเด็ดขาดมีความอะลุ่มอล่วย มีความยุติธรรม

ประธานมีความตั้งใจในการทำงาน สามารถติดต่อประสานงานระหว่างพี่เลี้ยงได้ ทำให้การทำงานทำได้รวดเร็วขึ้น มีความเข้าใจในการจัดทำบัญชี เอกสารต่าง ๆ เนื่องจากมีการ ศึกษาดี เรียนรู้งานได้ง่าย แม้ประธานไม่เคยได้รับโอกาสในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มได้เอง แต่ประธานก็แสดงศักยภาพในการเป็นผู้นำในการจัดการต่าง ๆ เช่น การจัดสรรสมาชิกบทบาท มากขึ้นกว่าเดิม เพราะประธานคนเดิมไม่ยอมจัดการเกี่ยวกับการเงินเพราะว่าให้พี่เลี้ยงทำ ตนเอง ไม่อยากยุ่ง แต่การพิจารณาทุน ประธานได้แสดงความคิดเห็นต่อพี่เลี้ยงกลุ่มและได้รับการยอมรับ มากขึ้น ได้ต่อรองกับพี่เลี้ยงกลุ่มโดยใช้เหตุผลต่อรองได้ เช่น กองทุนฉุกเฉิน สำหรับผู้ติดเชื้อ ซึ่งพี่เลี้ยงกลุ่มเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจในการให้ทุน แล้วพี่เลี้ยงกลุ่มจัดสรรให้ ผู้ติดเชื้อซึ่งไม่ได้เป็น สมาชิกกลุ่ม ประธานได้ต่อรองกับพี่เลี้ยงว่า ขอให้พิจารณาให้สมาชิกกลุ่มก่อนได้หรือไม่เพราะ สมาชิกที่เดือดร้อนก็มี การให้ผู้ติดเชื้อใหม่ซึ่งเราไม่ทราบว่าจะระดับความเดือดร้อนจะมากกว่า สมาชิกกลุ่มหรือไม่ ซึ่งพี่เลี้ยงกลุ่มก็ยอมรับความคิดเห็นจากการปฏิบัติหน้าที่ พี่เลี้ยงกลุ่มเริ่มให้มี หน้าที่รับผิดชอบมากกว่าการปฏิบัติตามคำสั่งของพี่เลี้ยง เช่น การจัดทำคอลัมน์ในวารสารที่ เกี่ยวกับผลงานของกลุ่ม เช่น สินค้าที่ผลิตโดยผู้ติดเชื้อหรือกิจกรรมที่ผู้ติดเชื้อปฏิบัติ รวมทั้ง ข่าวคราวของผู้ติดเชื้อที่ไปร่วมประชุม เช่น เข้าร่วมประชุมเอดส์ชาติ ซึ่งวารสารออกทุก 3 เดือน

ส่วนกลุ่มแสงตะวัน ผู้ที่เจ็บป่วยไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ แม้จะมาร่วม ประชุมอย่างสม่ำเสมอ มีกรรมการที่ปฏิบัติงานทดแทนกันในการเข้าร่วมประชุมต่าง ๆ แต่ไม่ สามารถนำมาปฏิบัติหน้าที่แทนได้ ประกอบกับสมาชิกลดลง ส่วนใหญ่ที่มาพบกลุ่มจะมีสุขภาพ ไม่ดี และบางคนไม่สามารถปฏิบัติงานกลุ่มได้

งบประมาณ

กลุ่มผู้ติดเชื้อตั้งอยู่ในโรงพยาบาลศูนย์ลำปาง ในการจัดตั้งกลุ่มมีการประชาสัมพันธ์ กลุ่มเป็นที่รู้จัก และมีเอชไอวีคลินิก และมีการรณรงค์เอดส์โลก การแสดงสินค้าจำหน่ายในนาม ของกลุ่ม จึงมีโครงการวิจัยต่าง ๆ เข้ามาดำเนินการให้โรงพยาบาล ทำให้กลุ่มได้รับงบประมาณ

จากภายนอกสนับสนุนมากกว่ากลุ่มผู้ติดเชื้อในระดับอำเภอเดียวกัน จากงบประมาณที่ได้รับมา ทำให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ติดเชื้อโดยตรง มากกว่ากิจกรรมในชุมชน และสามารถแบ่งปันให้กลุ่มผู้ติดเชื้ออื่น ๆ ในจังหวัดเดียวกันให้มาร่วมได้ด้วย เช่น การทำกิจกรรมเสริมอาชีพกิจกรรมที่ลงทุนได้ผลกำไร มีการแบ่งปันกำไรเข้ากลุ่ม แล้วนำไปใช้กิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมเพื่อนเยี่ยมเพื่อนได้ หรือการให้งบประมาณ จัดกิจกรรม สันทนาการ ในการเสนอของบประมาณ พี่เลี้ยงกลุ่มและกรรมการหารือกันในการทำกิจกรรม โดยเลือกกิจกรรมที่ผู้ติดเชื้อสามารถทำได้ ส่วนการเขียนโครงการ การประสานงานกับองค์กรที่ให้ทุน พี่เลี้ยงกลุ่มเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด และเสนอของบประมาณกิจกรรมเสริมอาชีพ พี่เลี้ยงจะเสนอของบประมาณให้กลุ่มผู้ติดเชื้อกลุ่มอื่น ๆ ด้วย

กิจกรรม

จากการที่กลุ่มผู้ติดเชื้อมีงบประมาณสนับสนุนมาก กิจกรรมที่หลากหลายและปรับเปลี่ยนตลอด กิจกรรมมีสมาชิกทั้งที่อยู่ในกลุ่มและแต่ละกลุ่มมาร่วม สมาชิกที่มาร่วมกิจกรรมมีลักษณะ

1. สมาชิกกลุ่มที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของกลุ่ม
 2. มาร่วมกิจกรรมเนื่องจากอยู่ในช่วงโครงการเจาะเลือด เมื่อโครงการครบกำหนดแล้วก็ไม่ได้มาร่วมกิจกรรมอีก
 3. สมาชิกต่างจังหวัดหรืออำเภอในระยะแรกมาร่วมกิจกรรมได้สักระยะแล้วไปเข้ากลุ่มในอำเภอตนเอง
 4. มาร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อต้องการทราบข่าวสารการรักษาโรคเอดส์ หรือแหล่งให้ความช่วยเหลือ
 5. มาร่วมกิจกรรมกลุ่มที่จัดปีละ 2 ครั้ง เช่น วันขึ้นปีใหม่ งานดำหัว
- กิจกรรมที่ดำเนินการมีกิจกรรมภายในกลุ่ม กิจกรรมระหว่างกลุ่ม และกิจกรรมในชุมชน เช่น

1. กิจกรรมพบปะกลุ่ม เดือนละ 2 ครั้ง กิจกรรมพบปะกลุ่มมีการให้ความรู้โดยเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายเภสัชกรรม งานบริการให้คำปรึกษา มีการสาธิตการทำอาหาร และการประชุมกลุ่ม
2. กิจกรรมเสริมอาชีพ แล้วแต่ช่วงของการทำกิจกรรม ในการทำกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กลุ่มจะมีสมาชิกกลุ่มผู้ติดเชื้อในอำเภออื่น ๆ มาร่วมด้วย หรือกิจกรรมที่ระบุให้ทำ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้จากยางพารา ถ้ามี Order มากกลุ่มจะประสานให้แต่ละอำเภอได้จำหน่ายด้วย

3. ออกรายการวิทยุกระจายเสียงร่วมกับแพทย์โรงพยาบาล ทุกวันพฤหัสบดี
4. กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน โดยให้ผู้ติดเชื้อเยี่ยมกันเอง โดยเยี่ยมเดือนละ 3 ครั้ง ผู้เยี่ยมได้รับค่ารถ 200 บาท ค่าของเยี่ยมรายละ 50 บาท
5. วิทยากรบรรยายโรคเอดส์ เทอมการศึกษาละ 1 ครั้ง จำนวน 10 โรงเรียน โดยสมาชิกได้หมุนเวียนกันไปบรรยายในแต่ละปี
6. กิจกรรมกลุ่มในโอกาสพิเศษ เช่น เทศกาลขึ้นปีใหม่ งานดำหัว ซึ่งมีสมาชิกจากต่างกลุ่มมาร่วมกันมาก
7. จัดตั้งร้านค้ากลุ่ม โดยจำหน่ายสินค้าของกลุ่มและกลุ่มอื่น ๆ ถ้าไรที่ได้จากการขายต้องแบ่งเข้างบประมาณกลุ่มด้วย กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินมาที่เลี้ยงจะมีเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ประเมินผลสมาชิกมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

3. การได้รับการสนับสนุนจากองค์กรอื่น เช่น เครือข่ายผู้ติดเชื้อ

จากการที่กลุ่มผู้ติดเชื้อ มีงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมได้เองมาก เครือข่ายผู้ติดเชื้อ จึงไม่มีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่ม แต่มีผลทางอ้อม คือ สมาชิกกลุ่มที่เป็นตัวแทนผู้ติดเชื้อ ได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเองทั้งด้านการทำงาน ด้วยตัวผู้ติดเชื้อเองมากกว่าที่เลี้ยงกระทำ ได้รับการอบรมเขียนโครงการ การประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ จากการที่ได้รับการประสานงานนี้ทำให้ประธานได้วางแผนในการจัดกิจกรรมในชุมชนโดยการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชน แม้ยังไม่ได้จัดกิจกรรมแต่ได้เริ่มวางแผนและประสานงานกับผู้ติดเชื้อในพื้นที่แล้ว

กลุ่มยังมีการติดตามประสานงานกับกลุ่มอื่น มาร่วมรับการฝึกอาชีพ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ การทำอาหารบุร และยังรับฝากจำหน่ายสินค้าในร้านค้าของกลุ่มด้วย ในช่วงเทศกาล พบปะสังสรรค์กลุ่มได้มีการเชิญสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ให้เข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มที่ไม่ได้จัดงานสังสรรค์จะไปร่วมกิจกรรมด้วยทำให้ได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้กัน

ส่วนกลุ่มแสงตะวันมีสมาชิกจำนวนน้อย ส่วนใหญ่เจ็บป่วย ทีมหนุนเสริมจากเครือข่ายผู้ติดเชื้อได้เข้าร่วมกิจกรรมพบปะกลุ่ม เพื่อปรึกษาหารือ หาปัญหา ช่วยแก้ปัญหา กลุ่มเพื่อเป็นการกระตุ้นให้กลุ่มผู้ติดเชื้อเกิดพลังกำลังใจในการทำงานกลุ่มต่อไป

4. ที่ตั้งกลุ่ม

เขตรับผิดชอบของกลุ่มค่อนข้างกว้างสมาชิกกลุ่มกระจัดกระจายทำให้ติดต่อประสานงานกันได้ยาก ในการทำกิจกรรมกลุ่มที่เร่งด่วน จะไม่สามารถติดต่อสมาชิกกลุ่มได้ทั่วถึง รวมทั้งการทำกิจกรรมในชุมชน สมาชิกไม่ได้อยู่รวมกันในหมู่บ้านเดียว การติดต่อประสานงานในชุมชนล่าช้า กรรมการที่ลงไปประสานงานไม่คุ้นเคยกับพื้นที่

ด้านกลุ่มแสงตะวัน ที่ตั้งอยู่กลุ่มอยู่ห่างจากชุมชนมาก ทำให้สมาชิกเดินทางมาพบกลุ่มไม่สะดวก สมาชิกบางคนอยู่ไกลประมาณ 18 กิโลเมตร ทำให้มาร่วมกิจกรรมกลุ่มบ่อย ๆ เช่น กิจกรรมเสริมอาชีพไม่ได้ มีการจัดตั้งกลุ่มในระดับตำบล แต่แกนนำกลุ่มเสียชีวิต กลุ่มจึงล้มไป

ปัญหา

1. กลุ่มเพื่อนแก้วมีงบประมาณที่ได้จากพี่เลี้ยงมาก จึงพึ่งพิงพี่เลี้ยงมาก
2. พี่เลี้ยงมีประสบการณ์ในการทำกลุ่มมานานจึงมีทัศนคติว่า
 - 2.1 บางครั้งผู้ติดต่อบางคนไม่ปฏิบัติงานจริง เช่น งานเพื่อนเยี่ยมเพื่อน (เยี่ยมบ้าน) จึงคิดว่ามาเข้ากลุ่มเพื่อผลประโยชน์ตอบแทนมากกว่า
 - 2.2 ผู้ติดต่อมาเข้ากลุ่มเพราะ ไม่มีงานทำ เริ่มไม่สบายจึงหวังพึ่งโรงพยาบาล ในเมื่อสุขภาพไม่แข็งแรงจึงไม่คิดพัฒนากลุ่ม
 - 2.3 พี่เลี้ยงไม่ต้องการสนับสนุนให้สนับสนุนทำอาชีพ เพราะไม่มีการทำต่อเนื่อง เสียงบประมาณ
 - 2.4 กลุ่มจะดำเนินการโดยผู้ติดต่อเองไม่ได้ เพราะพี่เลี้ยงคิดว่าการที่จะสามารถทำได้ดีนั้นต้องทำให้ได้เหมือนพี่เลี้ยงดำเนินการ ประกอบกับนโยบายขององค์กรไม่มีนโยบายให้กลุ่มต้องเข้มแข็งด้วยตนเอง และการดำเนินกิจกรรมกลุ่มมีหลายงานเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น งานสังคมสงเคราะห์งานให้คำปรึกษา งานรักษาผู้ติดต่อ กลุ่มจึงต้องขึ้นกับงานอื่น ๆ ด้วย
3. ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มพี่เลี้ยงให้ประธานดำเนินกิจกรรมแต่ถ้าการตัดสินใจส่วนใหญ่พี่เลี้ยงยังตัดสินใจ เช่น การทำกิจกรรมเสริมอาชีพ
4. ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มระหว่างพี่เลี้ยง ประธานสมาชิก เหมือนแม่กับลูก โดยมีประธานเป็นลูกคนโตที่ต้องคอยทำงานหนักให้ครอบครัว